

**BRAKKE
GROND
MAGA-
ZINE
2025
2026**

VLAAMS CULTUURHUIS DE BRAKKE GROND

VLAAMS CULTUURHUIS

De Brakke Grond is uniek. Een Vlaams cultuurhuis in hartje Amsterdam, dat bruggen slaat tussen het Nederlandse en Vlaamse kunstenveld. Een huis dat onderdak biedt aan makers die allerlei kunstvormen beoefenen, en dat in het bijzonder een platform biedt aan de nieuwe kruisbestuivingen daartussen. Een huis met een hoek af, op z'n Vlaams, waar ruimte is voor experiment en onverwachte ontmoetingen.

De Brakke Grond presenteert de meest urgente, bijzondere en grensverleggende kunstenaars uit Vlaanderen aan het Nederlandse publiek. Kunstenaars die dominante perspectieven uitdagen, onzichtbare machtsstructuren en normen zichtbaar maken en ons op een andere manier naar de wereld laten kijken. Maar naast de programma's in ons huis aan de Nes hebben we nog vele activiteiten die zich achter de schermen afspelen. In dit magazine laten we graag de diverse aspecten van onze werking zien: van voorstellingen, tentoonstellingen en festivals tot de ondersteuning van makers in hun ontwikkeling. En, niet te vergeten, het delen van kennis tussen de Vlaamse en Nederlandse sector en het stimuleren van samenwerkingen en uitwisseling over de grens.

Zo nodigen we de Amsterdamse curator Rita Ouédraogo (o.a. Buro Stedelijk) uit om de collectie van Mu.ZEE, Oostends museum voor moderne en hedendaagse kunst uit België, in te duiken voor een nieuwe tentoonstelling. Op die manier bieden we gedurende drie jaar telkens een nieuwe blik op deze bijzondere collectie. Met FIBER Festival en kunstencentrum STUK zetten we onze samenwerking rond geluidskunst voort, een kunstvorm die zowel raakt aan muziek als beeldende kunst en performance. Ons jaarlijkse Festival Beyond the Black Box keert terug, met kunst die je uitnodigt om te voelen,

proeven, ervaren en je onder te dompelen. Ons hele gebouw wordt weer ingezet voor deze ontdekkingstocht, van kleedkamer tot bezemkast. Zo stimuleren we kruisbestuivingen tussen kunstdisciplines, tussen partners en tussen makers, waardoor het publiek kan proeven van de nieuwe verhalen en vormen die zo ontstaan.

De Brakke Grond gelooft onvoorwaardelijk in de kracht van kunst, juist in tijden van mondiale crises, verharding en polarisatie. Kunst creëert ruimte om te mogen twijfelen, om je ongemakkelijk te voelen, om de wereld door de ogen van een ander te zien. Maar kunst is ook een plek voor herkenning, voor vreugde en hoop, voor een blik op mogelijke toekomst.

We kijken ernaar uit om jullie te mogen ontvangen, in onze theaterzalen, tentoonstellingsruimtes, repetitieruimte, foyer of voor een pintje in ons café. Als bezoeker, als deelnemer, als partner voor nieuwe plannen, als maker of als nieuwsgierige passant. Wees welkom!

Eva Vereecke, directeur

Lisa Wiegel, artistiek leider

3	INTRODUCTIE Routes in de Brakke Grond	64	ESSAY 'Van artistiek randfenomeen tot klinkende discipline' <i>Een reconstructie van de ontwikkeling van Vlaamse geluidskunst</i>
4	IN FOCUS: FUTURE FAMILIES 'Zo kan het ook' <i>Interview met Louis Janssens</i>	69	COLUMN 'Over stille getuigen, roze olifanten en bijen op het dak'
8	IN ONS KOT 'Videogame als <i>safe space</i> ' <i>Interview met Samuel Baidoo</i>	70	IN ONS KOT 'Zij die de waarheid spreekt' <i>Interview met Lieselot Siddiki</i>
12	6 x nieuwe theatertekst	74	5 x theater en livemuziek
14	REPORTAGE 'De constructie van een tv-set' <i>Backstage bij DE SITCOM van DE HOE</i>	76	Praktische informatie
20	BLIK OP NU <i>Badke(remix)</i> door de ogen van Alain Platel	78	Colofon
22	MET EEN HOEK AF 'shoe/farm' <i>Collagekunst van buren</i>	81	Agenda seizoen 2025–2026
27	COLUMN 'En is dat eigenlijk wel interessant, circus?'		
28	IN ONS KOT 'Bevrijding van de collectieve hypnose' <i>Interview met Rodrigo Batista</i>		
31	5 x prikkelarme ontvangst		
33	HIGHLIGHT Een blik achter de schermen bij Festival Beyond the Black Box		
37	HIGHLIGHT Mu.ZEE voor het voetlicht in de Brakke Grond		
41	HIGHLIGHT .tiff i.s.m. FOMU		
52	HIGHLIGHT IDFA DocLab		
54	IN ONS KOT 'De ruimte tussen de trap en de sprong' <i>Interview met Nikima Jagudajev</i>		
58	5 x straffe choreografen		
61	SECTORWERKING Kennissuitwisseling en netwerkmomenten		

Routes in de Brakke Grond

Benieuwd naar het Brakke Grond-programma, maar geen idee waar te starten? We nemen je graag mee op sleeptouw aan de hand van drie verschillende routes: IN FOCUS, BLIK OP NU en MET EEN HOEK AF. Ontdek voorstellingen, tentoonstellingen, performances en meer aan de hand van deze drie thematische lijnen.

Kies jouw avontuur en laat je gidsen door ons programma!

IN FOCUS
Dieper graven, verder kijken

Met IN FOCUS neemt de Brakke Grond je mee in een groter thema dat gedurende een langere periode wordt vastgehouden. Aan de hand van verschillende programma's wordt dit thema binnenste-buiten gekeerd.

Vanaf januari 2025 duiken we met IN FOCUS: FUTURE FAMILIES in de toekomst van ouderschap, zorg en *kinship*. Het kerngezin is maatschappelijk, politiek en juridisch diep verankerd en vormt zichtbaar en onzichtbaar de standaard. Er is grote nood aan alternatieve gezinsvormen en zorgstructuren die oude machtsverhoudingen doorbreken en gelijkwaardigheid tussen mensen mogelijk maken. Zodat er ruimte ontstaat voor co- en meerouderschap, voor queer relaties, voor de rol van verschillende gemeenschappen in het zorg dragen en delen. We nodigen kunstenaars uit die onze verbeelding uitdagen en die ons kennis laten maken met nieuwe realiteiten.

MET EEN HOEK AF
Kunst die uitdaagt, verwart en verrast

Als huis voor de kunsten maakt de Brakke Grond ruim baan voor makers die verschillende kunstvormen combineren. Binnen MET EEN HOEK AF ontdek je de meest innovatieve kunstenaars. Kunstenaars die buiten de gebaande paden treden, die grenzen oprekken en vernieuwende vormen aanwenden.

BLIK OP NU
Frisse perspectieven op een snel veranderende wereld

Met BLIK OP NU word je uitgenodigd om de wereld met andere ogen te zien. Een blik op het soms overweldigende hier en nu, hetgeen dat is geweest, of nog gaat komen. Er wordt gekozen voor kunstenaars die dominante perspectieven uitdagen, en ons op een andere manier naar de wereld laten kijken.

Zo kan het ook

Interview met Louis Janssens
door Doris Zijlema

© Alex Heuvink

Op het toneel staat een grote tafel met stoelen eromheen, wachtend op wat gaat komen. Langzamerhand verschijnen een voor een de tafelgasten, van verschillende generaties, elk toegerust met diens eigen, zeer persoonlijke verhaal. Verhalen over uit de kast komen, over zelfontwikkeling, verbonden door het universele thema: familie. Over hoe familiebanden ons verbinden en hoe die banden onze levens onontkoombaar bepalen. Over bloedfamilie en gekozen familie. De gasten vertellen, stellen vragen en zoeken troost, steun en herkenning bij elkaar.

DZ Louis, wat was voor jou de aanleiding om een voorstelling over familie te maken?

LJ “In mijn eerdere voorstellingen, *Serenade*, *Analoog* en *Desire*, kwam het thema familie al regelmatig terug. Toen ik die lijn opmerkte, dacht ik: laat ik dat nu eens echt centraal stellen. Familie is iets waar mensen altijd op terugvallen, ook als volwassenen. Verdriet, pijn of gedrag gaat vaak terug naar ervaringen uit je jeugd. Dat gegeven – je blijft altijd kind – raakte me. In *Desire* onderzochten we verlangens en merkten we hoe universeel dat werd, queer of niet. Dat wilde ik nu ook: familie bekijken vanuit een queer perspectief, zonder de universaliteit te verliezen. Wat betekent het om ‘the only gay in the family’ te zijn? Wat is de impact van een *coming-out* op ouder-kindrelaties? Wat betekent het om geen kinderen te hebben, of om bewust voor een *chosen family* te kiezen?

Daarnaast: in een wereld die vaak hard en verdeeld aanvoelt, is het belangrijk om op een familiale manier met elkaar om te gaan. Met mededogen, zorgzaamheid, oprechte aandacht. Door naar elkaar te luisteren, vragen te stellen, nieuwsgierig te blijven naar wie de ander is. Ik voelde de behoefte om te tonen hoe het ook kan: een familie op scène, waarin ruimte is voor ieders verhaal.”

DZ Het concept *chosen family* is voor veel queer mensen essentieel. Wat betekent dit concept voor jou?

LJ “Ik heb veel gelezen over queer families, over het idee van de gekozen familie als alternatief voor het traditionele gezin. Sommige stemmen pleiten zelfs voor de afschaffing van van het huidige begrip van ‘familie’ – Sophie Lewis bijvoorbeeld (*Abolish the Family*, red.). Zij stelt een nieuw soort familie voor, een nieuw soort zorgen voor elkaar. Het idee van de *chosen family* voel ik wel. Zoals wanneer een vriendin huilt in het café, met haar vrienden om zich heen, en wij haar hand vasthouden: “Vertel maar, wij zijn met je, wij dragen je.” En zo is het ook op scène.”

DZ Wat is voor jou het vertrekpunt bij het maken van een voorstelling?

LJ “Mijn voorstellingen vertrekken bijna altijd vanuit persoonlijke verhalen, van mij en van de mensen die ik vraag. Wie er op scène staat, is voor mij essentieel – dat is het fundament van mijn werk. En eigenlijk maak ik telkens opnieuw een soort familie. Ik breng graag mensen samen die zorg dragen voor elkaar, die op een respectvolle manier met elkaar omgaan. Op een bepaald moment dacht ik: wat als ik dát thematiseer?”

DZ Hoe vertaalt zich dat op scène?

LJ “In deze voorstelling is het Louis die de organisator van de avond is – hij brengt iedereen rond de tafel, en zegt als het ware tegen het publiek: kijk, dit is mijn familie. Mijn *chosen family*, mijn gecaste familie. ‘Dit is Peter (Seyneave, red.), met wie ik al tien jaar samenwerk – een soort vaderfiguur. Francis (Geeraert, red.) was ooit mijn student, een soort kleine broer. Mourad (Baaiz, red.) voelt als een broer, of een zus.’ Dat zit niet letterlijk meer in de voorstelling, maar het gevoel blijft.”

DZ Wat gebeurt er binnen die ‘familie’ tijdens de voorstelling?

LJ “Wat ik boeiend vind, is dat we – wij vijven – in de loop van de voorstelling ook elkaars familie worden. Rollen verschuiven. Een moeder wordt een zus, een zus wordt een kind, een kind wordt een broer. Bijvoorbeeld: Mourad vertelt over zijn oma, en pakt de hand van Peter vast – op dat moment is Peter de oma. Dat spel vind ik mooi: met vijf mensen op het toneel, allemaal met eigen kwetsuren, verlies, verlangen. Hoe kun je elkaars leegtes vullen? Jij wil een kind, ik wil een vader – *let’s do it*.

Voor mij is dat de kracht van theater. Die rollen kunnen verschuiven, zonder uitleg of

logica. En door de verhalen die we delen, lijkt het alsof er steeds meer mensen rond die tafel verschijnen. 'Ik kan jouw moeder spelen, die al twintig jaar dood is – wat zou je haar nog willen zeggen?'

DZ *In Family wordt een groep spelers gaan-deweg elkaars familie. Hoe kijk jij aan tegen het creëren van intimiteit en verbondenheid binnen een tijdelijke theatercontext? Is dat ook een vorm van chosen family?*

LJ "Ja, vind ik wel. Dit proces was ongelooflijk. De eerste repetitiedag was al magisch. We begonnen ietwat onwennig, als onbekenden, maar eindigden de dag in diepe openheid.

We voerden gesprekken rond de tafel, die ik 's avonds verwerkte in nieuwe tekst. Geen rollenspellen of familieopstellingen, maar concrete scènes. Dat maakte het veilig én speelbaar. Het blijft theater, met een bepaald soort afstand. Ik vind het belangrijk om altijd die vertaalslag te maken, dat het toneel wordt, dat het spelen wordt. Wel vertekkend vanuit het biografische, maar het is geen dagboek. Ik zoek altijd naar iets groters, iets universelers. Zo zijn we ook niet elke avond helemaal kapot van het delen en geven."

DZ *Je werkt in Family met spelers van verschillende generaties, van 20 tot 66 jaar. Beïnvloedde deze diversiteit het repetitieproces en de uiteindelijke voorstelling?*

LJ "Ja, enorm. Queer wordt vaak geassocieerd met jong. Er zijn veel queer projecten, maar die draaien vaak rond jonge mensen. Terwijl ik al tien jaar met Peter werk, en we vaak praten over hoe het is om een kinderloze gay man van 55 te zijn. Over hoe hij opgroeide in een tijd waarin ze op de toneelschool zeiden: 'Je mag gay zijn, maar we willen het níét zien op het toneel.' Dat verhaal wilde ik absoluut meenemen. Ik vond het belangrijk om ook een vrouwelijk perspectief te brengen, en dan liefst dat van een oudere lesbische actrice. Zo kwam ik al snel bij Maureen (Teeuwen, red.) uit.

Het voegt echt een extra laag toe. De mensen die al wat ouder zijn, hebben een groter leven om op tafel te leggen – hun verhalen dragen geschiedenis. Maar tegelijk is het ontzettend waardevol om iemand als Francis erbij te hebben, 20 jaar oud, net uit de kast, die zegt: 'Mijn leven begint nu pas echt. Ik leef in een totaal andere tijd. Op mijn toneelschool wordt het juist gestimuleerd om het over mijn homo-seksualiteit te hebben.'

Het is een ontzettend sterke cast. Ze kunnen allemaal echt goed spelen. En doordat ze uit zulke verschillende leeftijden en achtergronden komen, krijgt de voorstelling diepte – inhoudelijk, artistiek, en in kwaliteit. Ik ben daar heel blij mee. Ik geloof ook dat dat de toekomst is: dat leeftijden, genders, kleuren, achtergronden samenkomen op het podium."

DZ *Welke rol speelt muziek in Family, en hoe heb je de muzikale elementen gekozen of ontwikkeld?*

LJ "Muziek speelt een subtiele, maar krachtige rol. Ik werk altijd met een playlist tijdens het schrijven – van Bach tot Bronski Beat en Madonna. Bach bleef terugkomen, vanwege de religieuze connotaties: Maria, Jezus, de opperzoon, de moeder, schuld, boete. Het resoneerde met onze gesprekken over schaamte, het idee dat je als gay moet lijden.

Eén scène verbeeldt mijn fantasie over mijn eigen begrafenis, begeleid door Bach. Dat moment tilt de voorstelling even op. En bij het tafeldekken aan het einde klinkt *Bist du bei mir*, een kleine viering van verbondenheid. De muziek is heel bewust gekozen, zonder in- of uitloopgeluid. We willen dat het publiek in stilte vertrekt – als na het dichtslaan van een familiealbum."

DZ *Wat hoop je dat het publiek meeneemt uit de voorstelling?*

LJ "Dat het queer publiek zich herkent, maar dat het óók universeel is. We normaliseren het queer-zijn, zonder dat het de kern is. We vertellen hele gewone verhalen – 'ja, we zijn gay, maar we hebben ook een stadstuin' – en maken die bijzonder door ze te delen. Dat nodigt het publiek uit hun eigen verhaal ook bijzonder te vinden.

En tegelijk: ik hoop op verzachting. Dat mensen geraakt worden door hoe we naar elkaar luisteren, voor elkaar zorgen. Dat ze de mens achter de ander zien, het kind in de ander – zelfs als die ander lastig is of anders denkt. Het is een viering van kwetsbaarheid, maar met lichtheid en humor. Geen bombast, maar helder en eerlijk. 'Voilà, dit is het'."

DZ *Is die instelling ook een politieke daad?*

LJ "Voor mij wel. Zonder activistische leuzen of vlaggen, maar door simpelweg te tonen hoe mensen zacht kunnen zijn voor elkaar. Dat is in deze wereld, waar alles steeds harder wordt, een belangrijk signaal. Gewoon laten zien: zo kan het ook."

Family van Louis Janssens is te zien van dinsdag 2 t/m donderdag 4 december 2025.

Videogame als safe space

Interview met
Samuel Baidoo door
Doris Zijlema

“Wil je een stukje van de game spelen?” Daar zeg ik geen nee tegen. Mijn taak: *the sword of sadness* veroveren in een reeks *battles*. In de eerste battle kom ik tegenover een droevig figuur te staan. Mijn opties: ‘reach out’, ‘exchange’ en ‘listen’. Ik kies ervoor om naar hem te luisteren, waarna ik mag kiezen om hem te omhelzen, hem te negeren, met mijn ogen te rollen of voor de figuur te koken. Uiteindelijk heb ik al zijn zorgen aangehoord, heb ik diner voor hem gemaakt, en heb ik gewonnen.

Multidisciplinair kunstenaar Samuel Baidoo werkt in de Brakke Grond aan de game *Plum Road Tea Dream*. Tijdens de eerste lockdown begon Samuel in het online computerspel Minecraft te bouwen aan een eigen wereld. Minecraft werd een virtuele ruimte waarin Samuel diens artistieke werk, verslagen van persoonlijke ervaringen, gedachten en observaties organiseerde. Met de inhoud die ontstond binnen de veilige ruimte die Minecraft bood, werkt hen *Plum Road Tea Dream* nu uit tot een semi-autobiografisch computerspel.

DZ *Leuk je te zien, Samuel! Je hebt de afgelopen tijd gewerkt aan een videogame. Ben jij zelf een gamer?*

SB “Als kind zeker! Ik heb hele leuke herinneringen aan de weekendochtenden met mijn broertje, wanneer wij spelletjes mochten spelen terwijl onze ouders nog sliepen. Daarna heb ik heel lang niet meer gegamed, tot ik in de lockdown terug ben begonnen. Inmiddels zou ik mezelf wel een gamer noemen – soms speel ik ter onderzoek, soms uit nostalgie.”

DZ *Je begon in coronatijd met het spelen van Minecraft, waarom? Hoe was die periode voor jou?*

SB “Minecraft is een online videogame waarin je van alles kan bouwen, daar staat het om bekend. Minder bekend is dat je er ook in kan schrijven. Schrijven was tot dan toe nog helemaal geen onderdeel van mijn praktijk als kunstenaar, ook niet van mijn persoonlijk leven. Maar in de lockdown gebeurde er erg veel. Ik ging door een relatiebreuk. Daarnaast kwam er een heftige herinnering uit mijn tienerjaren naar boven: de breuk met mijn vader omwille van mijn geaardheid. Minecraft was de eerste plek waar ik daarover kon schrijven en kon beginnen met verwerken, nog vóór ik mijn gevoelens met anderen besprak. Dit kwam, denk ik, doordat de game heel surreëel aanvoelt, als een andere realiteit. Daarnaast is het een *singleplayer*-wereld,

In de serie *In ons kot* laten we makers aan het woord die bij ons in residentie zijn. Wat is een residentie eigenlijk? Een residentie is een werkperiode waarin kunstenaars de ruimte krijgen om te onderzoeken, te experimenteren en nieuw werk te ontwikkelen. Soms staan ze aan het begin van een idee, soms is de residentie een laatste stap richting een première. De Brakke Grond faciliteert, is gesprekspartner, en helpt de makers bij het leggen van verbindingen binnen het Nederlandse kunstenveld.

dus ik was de enige die deze plek kon betreden. Dat voelde heel veilig.

Op een gegeven moment ben ik voor die teksten bouwsels gaan maken: tempels, altaren, monumenten. Toen ben ik door mijn eigen virtuele wereld gaan rondlopen, de bouwsels gaan bezoeken, de teksten gaan herlezen. Het voelde als rondlopen in mijn eigen hoofd en gevoelswereld. Op dat moment heb ik besloten: er is hier iets fascinerends aan het gebeuren, ik wil hiermee verder. Ik heb een onderzoeksbeurs aangevraagd, met als hoofdvraag: hoe kan de virtuele ruimte werken als een *safe space* of *sanctuary*? Ik was nooit van plan de resultaten te delen, maar toen ik zag wat ik allemaal had verzameld, en waar ik doorheen was gegaan, kreeg het delen met een publiek toch urgentie.”

DZ *Wat betekent een safe space of sanctuary, een veilig toevluchtsoord, voor jou?*

SB “Enerzijds betekent het voor mij een zelf gecreëerde plek waar je je vrij voelt om te rouwen. Rouw bedoel ik hier in de ruimste zin van het woord – rouw om hoe je als persoon veranderd bent, of om iets dat in het verleden is gebeurd bijvoorbeeld. Anderzijds is het een veilige ruimte waar plaats is voor zelfexpressie. Dit kan een game mij bieden.

Interessant is dat veel mensen die merken dat ze bijvoorbeeld genderfluide, non-binair of trans zijn, vaak in games voor het eerst ervoor kiezen een personage van een ander gender te spelen. Als kind speelde ikzelf bijvoorbeeld altijd de vrouwelijke personages. Je kunt in deze virtuele wereld zijn wie je wil. Niemand zal je beoordelen, want niemand weet wie daadwerkelijk achter het scherm zit.”

DZ *Jouw eigen game heet Plum Road Tea Dream – waar komt de naam vandaan?*

SB “Dit is mijn naam in Japanse tekens. De Japanse taal heeft mij altijd geïntrigeerd. Al op jonge leeftijd ben ik begonnen de tekens te bestuderen en de taal te leren. Uiteindelijk heb ik

een uitwisselingsorganisatie benaderd, en ben ik op mijn zeventiende naar een gastgezin in Japan vertrokken.

Door de breuk met mijn vader voelde ik me oncomfortabel bij mijn naam. Samen met mijn gastouders ben ik op zoek gegaan naar een vertaling van mijn naam, Samu in het Japans. Van hen heb ik twee tekens gekregen, het teken van thee (sa) en van droom (mu). Een aantal jaren later vertaalde een goede Japanse vriendin mijn achternaam: Plum Road. In het Japans zeg je eerst je achternaam en dan je voornaam, dus dit vormt samen *Plum Road Tea Dream*.”

DZ *Kan je me iets vertellen over de game, hoe ziet deze eruit, en hoe speel je hem?*

SB “*Plum Road Tea Dream* is een *walking simulator*. Het hoofddoel van zo’n soort spel is het ontdekken van een virtuele wereld, vaak onder begeleiding van een voice-over. Er zijn ruimtes waar je kleine acties kunt ondernemen, maar een groot deel van de game is een meditatieve wandeling door de omgeving, waarin je de bouwsels bezoekt en ondertussen naar de stem luistert.

We werken aan zeven aparte minigames, in zeven aparte ruimtes. In sommige ruimtes worden persoonlijke, autobiografische verhalen gedeeld, in andere ruimtes hebben we onze fantasie de vrije loop gelaten, bijvoorbeeld door het creëren van nieuwe mythes. De videogame kan uiteindelijk worden gedownload en thuis worden gespeeld, of als installatie geëxposeerd.”

DZ *Je werkte samen met gameontwikkelaars, hoe verschillen de gamewereld en de cultuursector van elkaar?*

SB “Ze verschillen behoorlijk. In België wordt in de gamewereld vanuit het commerciële gedacht, meer dan vanuit het artistieke. Ik vind daartegen dat de game ook echt een volwaardig artistiek medium kan zijn. Daarnaast werken veel gamedesigners vanop afstand. Ik neem ze mee in een intensiever samenwerkingsverband, zoals door samen in residentie te gaan.

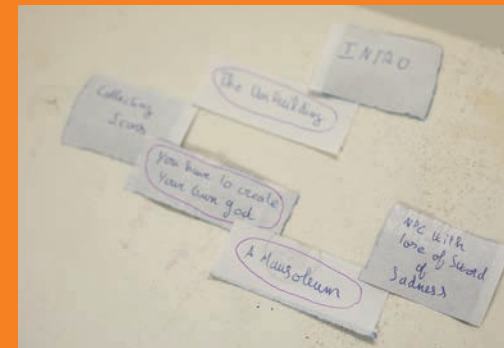
Natuurlijk heb ik veel technische kennis en vakjargon niet in huis. Dat maakt het weleens zoeken, hoe communiceren we? Maar de uitwisseling van praktijken is heel inspirerend. Op een gegeven moment in het maakproces voelde ik dat ik zelf de sanctuaria wilde vormgeven. Ik maak nu maquettes en objecten van klei en papier maché. Die scannen we in 3D en komen op die manier in de game. Voor de designers was dat een revelatie, dat hadden ze nog nooit meegemaakt. Het is heel leuk om als kunstenaar in de gamewereld te werken en men te kunnen

verrassen. Maar het is ook heel interessant om ideeën van de designers te horen over storytelling, bijvoorbeeld.”

DZ *In oktober 2024 was je in residentie in de Brakke Grond, en heb je een toonmoment gehouden op Puppet Playground. Wat heeft dit voor je betekend?*

SB “De Brakke Grond was een extra leuke residentie, omdat het volledig gefocust was op het schrijven van de teksten voor de videogame, het was de eerste keer dat dat zo kon. Dat was echt heel fijn. De game bestaat dus uit verschillende sanctuaria, en tijdens die periode hebben we voor drie van die ruimtes de voice-overtekst kunnen schrijven. Die hebben we in de Brakke Grond opgenomen en zitten nu in de game. Dus dat was een belangrijke stap. De residentie heeft *Plum Road Tea Dream* zeker mede vormgegeven.

Wat ik het fijnst vond – behalve om even ruimte te krijgen, weg van huis – was het toonmoment op Puppet Playground. Het publiek was heel duidelijk gebriefd over de context, dat het *work-in-progress* was, daardoor hadden ze de juiste kijkhouding. Ik heb beide avonden een ander toonmoment gedaan, om zo veel mogelijk info te verzamelen – hoe mensen reageerden op de game en op de voice-overs die we hadden geschreven in de week ervoor. Dat was super-waardevol, het is heel fijn om al af te toetsen terwijl je het nog aan het maken bent. Hoe het resoneert bij het publiek, of je de juiste richting opgaat, of mensen er evenveel door worden gefascineerd als ikzelf.”

DZ *Wat wil je dat het publiek uiteindelijk van Plum Road Tea Dream meeneemt?*

SB “Ik vind het heel belangrijk om verhalen van *people of color* en queers te delen. Dit omdat er nog altijd onderrepresentatie bestaat, zeker in de gamesector. Ik hoop dat het publiek zich kan herkennen in deze verhalen. Daarnaast merk ik dat er direct reflectie ontstaat als we mensen de games laten spelen die er nu al zijn. Vaak krijg ik

achteraf nog veel berichtjes. Tijdens zo’n deelmoment gebeurt er iets bij de mensen. Ik merk dat het ze aanzet om zelf te schrijven, of ergens over te praten. Dat vind ik heel mooi om te zien.”

Plum Road Tea Dream van Samuel Baidoo is te zien op Festival Beyond the Black Box, dat plaatsvindt van donderdag 12 t/m zondag 15 februari 2026.

6 x nieuwe theatertekst

Het klassieke repertoire van theaterteksten wordt gekoesterd en veelvuldig opnieuw opgevoerd, maar er is tegelijk grote nood aan nieuwe verhalen. Verhalen die kunnen reflecteren op de tijdgeest en die nieuwe perspectieven kunnen tonen. Verhalen die ons anders naar de wereld en mogelijke toekomsten doen kijken.

Het nieuwe repertoire komt op verschillende manieren tot stand. Niet in isolatie geschreven, maar in dialoog met spelers en regisseur, improviserend op de vloer, als collectief schrijfproces met meerdere schrijvers. Deze zes nieuwe theaterteksten laten de rijkdom zien van het hedendaagse teksttheater.

DE HOE

*Waar het met de wereld
naartoe gaat, daar gaan
wij naartoe*

17 & 18 OKT 2025
20:00

Dertien jaar na hun debuutvoorstelling duiken Ans Van den Eede en Greg Timmermans opnieuw in hun allereerste liefdesverhaal, de bron van alle liefdesrelaties die ze sindsdien op het toneel hebben beleefd. Hoe resoneren de teksten van toen met hun levens nu? In hun wispelturige hommage aan de kunst van het gesprek blikken ze terug op hun toenmalige ideeën over de liefde, heimelijk verlangend naar hun verloren naïviteit. Een herwerking die ook een versperde poging is om terug te keren naar wie ze ooit waren.

Zuidpool ALKIBIADES

27 & 28 NOV 2025
20:00

Sofie Declair schittert in
ALKIBIADES, Zuidpools

bewerking van de monumentale roman van Ilya Leonard Pfeijffer, over de geniale maar contro-versiële Atheense politicus en legeraanvoerder die de eerste democratie in de geschiedenis van de mensheid aan de rand van de afgrond bracht. Een aangrijpend verhaal over de mooiste man van Griekenland die niet kon kiezen tussen de grenzeloze liefde voor zichzelf, of het algemeen belang van zijn lijdende volk.

Louis Janssens Family

2 – 4 DEC 2025
20:00

Theatermaker Louis Janssens nodigt vier spelers van verschillende generaties uit om samen met hem op scène te staan. Ze vertellen verhalen, stellen vragen en zoeken troost, steun en herkenning bij elkaar. Het gaat over hoe familiebanden ons verbinden en hoe die onze levens onontkoombaar bepalen. Over bloedfamilie en gekozen familie. Over ouders, kinderen, opgroeien en de angst om alleen achter te blijven. Vertrekkend vanuit een queer perspectief vertellen ze een groter menselijk verhaal over het hebben van en het zoeken naar een familie.

De Nwe Tijd Zeg me hoe het moet

21 – 23 JAN 2026
20:00

Twee vrienden kunnen niet langer met, maar ook niet zonder elkaar. In een ultieme poging hun vriendschap te redden gaan ze op zoek naar de oorsprong van hun strubbelingen en naar manieren om die te overwinnen. Of in ieder geval te begrijpen. Want hoe komt het dat je zo hard kan botsen met iemand die je zo graag ziet? Suzanne Grotenhuis en Freek Vielen zijn samen De Nwe Tijd en al meer dan 20 jaar vrienden. Ze duiken in hun persoonlijke geschiedenis en staan met een rugzak vol oud zeer en goede herinneringen samen op het podium.

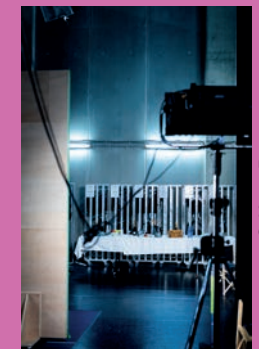

BOG. EMO.

11 – 14 MRT 2026
20:00

Weg met de ratio! Leve het gevoel! BOG. bevrijdt zichzelf

met deze nieuwe voorstelling uit de houdgreep van haar gedachten en laat het hart spreken. In EMO. leggen de taalvirtuozen van BOG. het gevoel op de snijtafel. Vertrekkend vanuit één simpele ruzie toont BOG. wat er onder de woorden schuil gaat. BOG. componeert een emotionele symfonie van onderdrukte gevoelens, woekerende wereldbeelden, sluimerende vooroordelen, door de ziel snijdende subtekst en de smeugste beleidingen. Tijd voor ontlasting!

DE HOE DE SITCOMEBACK

25 – 27 MRT 2026
20:00

Na de onverwachte hit DE SITCOM, keert DE HOE terug naar de theaters met DE SITCOMEBACK. In een voorstelling die tegelijk prequel, finale en making-of is van beide delen én een volledig op zichzelf staand stuk, poogt de groep een definitief voorlopig antwoord te formuleren op de vragen waarmee alles begon. Is het allemaal eigenlijk om te lachen of om te huilen? Wanneer wordt lichtheid ondraaglijk? En wat gebeurt er als je de bodem van de oppervlakkigheid bereikt hebt?

De constructie van een tv-set *Backstage bij DE SITCOM van DE HOE*

Jens Dewulf

Het is kwart voor tien in de ochtend wanneer ik aankom in de Brakke Grond. De Grote zaal is nu nog leeg, maar over tien uur zal hier een getheatraliseerde versie van een volledig uitgeruste televisiestudio staan. Het is het decor van *DE SITCOM*, een voorstelling van het Vlaamse theatercollectief *DE HOE*, over een groep toneelspelers die acht jaar na hun

succesvolle komische tv-reeks een tweede seizoen opnemen. De productie werd door de Belgische pers al lovend onthaald en gaat vanavond in Nederlandse première in de Brakke Grond.

Omstreeks 10:00 uur in de ochtend wurmt de vrachtwagen van *DE HOE* zich door de smalle Nes naar de ingang van de Brakke Grond. Aan het stuur

zit Bram De Vreese, hoofd-technicus van het gezelschap. Samen met Bart Mommerency en Marthe Leon Thys creëerde hij het toneelbeeld en het lichtontwerp van *DE SITCOM* en zorgt hij er elke avond opnieuw voor dat de voorstelling op rolletjes loopt. Dat mag je in dit geval letterlijk nemen, want onder vrijwel elk decorstuk staan wieltjes. "Dat maakt het uitladen net iets makkelijker", lacht Bram met zijn harde, maar o zo oprechte lach die ik vandaag nog vaak zal horen. En inderdaad: op amper een kwartier tijd is de hele vrachtwagen leeg.

NIETS VERSTOPPEN

"Willen jullie eerst koffie drinken?" vraagt Joris Palmboom, technicus bij de Brakke Grond. "Straks, eerst even knallen!" klinkt het bij de *HOE*-crew. De twee technische ploegen hebben net met elkaar kennismemaakt

© Nichon Glerum

– voor sommigen is het een blij weerzien, voor anderen een eerste introductie – en overlopen de dagplanning. De technische fiche en het lichtplan worden erbij gehaald. “We verdelen ons in teams”, legt Bram uit. “Marthe Leon en ik beginnen het licht in te hangen, terwijl Bart en onze stagiair Luka de decorstukken alvast ineenschroeven.”

De crew gaat rustig, maar gedeceideerd aan de slag. De sfeer is hartelijk, gezellig zelfs, al zijn hun onderlinge gesprekken voor niet-inge-wijden maar moeilijk te volgen. Zo discussiëren Bart en Marthe Leon onder hun werkzaamheden door met Tjarko van Heese, hoofdtechnicus van de Brakke Grond, over de verschillen tussen de meest gangbare geluidstafel in België en die in Nederland, en de toekomstbestendigheid van die modellen. Het jargon en de merknamen waar ik nog nooit van heb gehoord vliegen me om de oren.

Om elf uur hangen de meeste lampen al in het grid. Een halfuur later gaan ze de lucht in en installeert Marthe Leon haar lichttafel. In *DE SITCOM* voert ze de lichtwissels uit aan een tafel op scène. Binnen het

theateruniversum van DE HOE is dat volstrekt logisch: de theatertechniek is in hun voorstellingen vaak goed zichtbaar. “We verstoppen niets,” verklaart Bram, “omdat onze spelers ook niets verstoppen.” Zo is dat: de makers van DE HOE spelen vaak een personage dat hun eigen naam draagt, erkennen de aanwezigheid van het publiek en spelen niet alleen scènes, maar bespreken ook het spelen van die scènes. Anders: een constructie. Op die laag van (schijn)transparantie bouwen ze met hun kenmerkende gretigheid en zelfspot een nieuwe fictie.

In *DE SITCOM* maakt DE HOE op het toneel een tweede seizoen van een sitcom. Zo’n *situational comedy* speelt zich altijd af op een specifieke locatie – een koffiobar, een kantoor, een kantine – en dat is hier niet anders. Alleen is de locatie in *DE SITCOM* een filmset en is de situatie de opname van een sitcom, een making-of van die sitcom en een documentaire daarover. Het is een verwarrend kluwen van lagen die in elkaar overvloeien. Het maakproces van het stuk is er niet makkelijker op geworden, maar voor de technici levert die ondoorzichtige doorzichtigheid wel

onverwachte voordelen op. Bram: “Als er iets misgaat, bijvoorbeeld met de camera, kan ik de boel gewoon stilleggen en dan denkt het publiek nog dat het erbij hoort.” De technici staan, samen met de acteurs die het regisseursduo en de visagiste spelen, onderling in contact via een walkietalkie en headset. Zo kunnen problemen in no time worden opgevangen.

Ondertussen zijn Bart en Luka de projector aan het installeren. “Omdat zoveel van wat je in deze voorstelling ziet gefilmd is – zowel op voorhand opgenomen als live gemonteerd”, wordt er aan het begin van het stuk gezegd –, is het cruciaal dat de projectie haarscherp is”, vertelt Bart. “In grote zalen botsen we zelden op een probleem, maar als er weinig ruimte is om de projector op te hangen, moeten we daar hard aan werken.” Het blijkt uiteindelijk de grootste uitdaging van de dag. Vanop de regietafel is de projector niet goed te richten, en dus wordt een constellatie geïmproviseerd waaraan hij kan worden opgehangen. “Het is precisiewerk,” geeft Bram toe, “maar hij is onze hoofdrolspeler.”

Tot driemaal toe wordt de lunchbreak aangekondigd, maar

telkens komt er iets tussen en blijven de technici doorwerken. Om 13:00 uur leggen ze uiteindelijk de werkzaamheden stil om iets te eten in de kantine. Het is een moment van rust, waarop er zo min mogelijk over de opbouw gepraat wordt. Ook van de partij: eindregisseur en Maatschappij Discordia-kernlid Matthias de Koning. Zijn taak zit er eigenlijk al sinds de première op, maar hij blijft graag betrokken. Ook al werkt DE HOE collectief, en dus per definitie zonder regisseur, het vertrouwen in De Konings visie is groot. Net zoals zijn engagement, trouwens. De Nederlandse première zou hij dan ook niet willen missen.

FILMISCH LICHT

Een uur later begint de crew aan het meest minutieuze klusje van de dag: het africhten van alle lampen. En dat zijn er wel wat: in *DE SITCOM* hangen 45 stuks in het grid, waarvan er

35 tot de meer gebruikelijke theaterverlichting behoren en tien eerder te vinden zijn in filmstudio's. “We beginnen steeds vaker klassiek theaterlicht te mengen met studiolampen”, zegt Bram. “In *Opening Night* deden we dat al een beetje, en met *DE SITCOM* zijn we daar nog veel verder in gegaan.” Naast de 45 lampen in het grid (en drie kleine lampjes op batterijen en twee bureau-lampen) zijn er ook nog drie zogenaamde *skypanels* in het decor te vinden: zeer krachtige ledlampen die ook in de duurste Hollywoodproducties worden gebruikt. Ze hebben een zeer uitgebreid kleurenprofiel, waar Marthe Leon en Bram naar hun mening nog te weinig gebruik van maken. De komende dagen willen ze hun tijd in Amsterdam optimaal benutten om meer kleur aan de voorstelling toe te voegen. Een theatervoorstelling is nooit af.

Om de lampen goed te kunnen richten moet de volledige speelvloer leeg zijn, zodat de hoogwerker moeiteloos kan passeren. Een voor een worden de lampen in de juiste hoek gehangen en getest, om ze nadien te koppelen aan de showprogrammering. “Die moeten we toch altijd opnieuw kritisch bekijken”,

geeft Marthe Leon toe. “Het licht is al op voorhand geprogrammeerd, maar omdat elke zaal verschillend is, zijn ook de afstanden tussen de lamp en datgene wat die moet uitlichten ook elke keer anders. Daarom moeten we de programmering altijd lichtjes aanpassen. Als een lamp op vijf meter afstand hangt, of op zeven meter, vraagt dat een heel andere lichtsterkte om hetzelfde resultaat te bekomen.”

COLLECTIEF DUTJE

Rond 15:00 uur wordt de blauwe speelvloer uitgerold. Aan het begin van de dag had de technische ploeg mij grappend verteld dat dat het moment zou zijn waarop ze een collectief dutje gingen doen, maar dat komt er niet van. De installatie van de projector heeft meer tijd gekost dan voorzien, en ook al ziet de set er intussen compleet uit: er moet nog veel gebeuren.

Het is 16:30 uur wanneer de spelers een voor een binnendruppelen. Ze hebben er een lange rit uit België op zitten, maar het enthousiasme is op hun gezichten te lezen. “We spelen met DE HOE hoofdzakelijk in Vlaanderen,” vertelt Natali Broods, “dus naar Nederland komen is toch altijd spannend. Het publiek hier pikt altijd andere dingen op, lacht op andere momenten... Dat maakt het voor ons weer fris.” Peter Van den Eede vult aan: “Ik speel hier volgens mij al sinds het begin van de jaren 90. Dat zijn altijd memorabele

avonden geweest.” Compagnie de KOE (dat in 2021 met Hof van Eede fuseerde tot DE HOE) speelde aanvankelijk in de Rode zaal. “Op de eerste speeldag zat die altijd maar halfvol, maar tegen het einde van de speelreeks waren er wachtlijsten. We hebben ons publiek hier altijd moeten verdienen met positieve persreacties en mond-tot-mondreclame. Dat is intussen wel geëvolueerd: de Nederlandse pers komt nu al in Vlaanderen kijken. Dat is een luxe die we vroeger nooit hebben gekend.”

GEVULDE KOELKAST

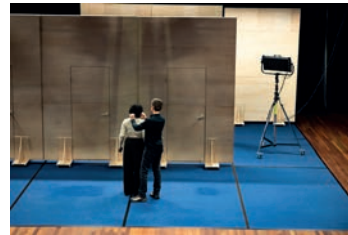
De spelers trekken naar hun loge. Dat is er in de Grote zaal van de Brakke Grond eentje, in de vorm van een smalle kamer. Met acht spelers op scène is dat niet evident, maar ze kunnen er wel om lachen. “Het schept een band,” knikt Natali me toe, “en er wordt hier heel goed voor ons gezorgd.”

Peter valt haar bij: “Het is bij mijn weten momenteel de enige plek in Nederland waar de koelkast gevuld is en waar een mandje met versnaperingen staat. In Vlaanderen is dat de gewoonte, in Nederland totaal niet – behalve dus in de Brakke Grond.”

Om 18:00 uur, twee uur voor aanvang, gaat de voltallige ploeg dineren in het eetcafé van de Brakke Grond. Daarna gaat iedereen zijn eigen weg: de spelers trekken zich terug in stilte, hijsen zich in hun kostuum, poetsen nog snel even hun tanden en gaan een laatste keer door hun moeilijkste scènes, terwijl de technici de laatste puntjes op de i zetten. “That’s showbizz”, gniffelt Bram wanneer ik hem een uur voor aanvang nog een oude koffievlek uit het donkerblauwe tapijt zie poetsen. Matthias neemt de stofzuiger er nog even bij. Om 19:30 uur worden de zendmicrofoons opgezet, en na een korte soundcheck bij Bart en een ‘go’ van de technici zwaaien de zaaldeuren open. Tien uur na de start van de opbouw kan DE HOE DE SITCOM op het Nederlandse publiek loslaten.

Over een klein jaar staat DE HOE hier opnieuw, met het vervolg op DE SITCOM. Naast

een titel – *DE SITCOMEBACK* – is er nog niets. “We weten altijd pas waar een voorstelling over gaat als we die gemaakt hebben”, vertelt Natali. “We inspireren elkaar tot het schrijven van losse scènes, die we vervolgens proberen samen te puzzelen, om nadien het grootste deel weer te schrappen. Zo bouwen we traag maar gestaag aan een voorstelling, die na verloop van tijd haar eigen logica begint te krijgen.” Meer krijg ik nog niet te horen. Peter: “We weten één ding zeker, en dat is dat het iets helemaal anders wordt.”

Jens Dewulf is theater- en filmwetenschapper en neerlandicus van opleiding. Hij werkt als communicatieverantwoordelijke voor theatergezelschap DE HOE, als communicatiemedewerker van Etcetera en als coördinator van het multimediale productiehuis De Zendelingen.

DE SITCOMEBACK van DE HOE is te zien van woensdag 25 t/m vrijdag 27 maart 2026.

Badke(remix) van laGeste en Stereo48 (in een choreografie van Amir Sabra en Ata Khatab) is op vrijdag 19 september 2025 te zien als onderdeel van seizoensopening BANKET.

Badke(remix) door de ogen van Alain Platel

Het is zo goed als onmogelijk om een gigantisch conflict als dat in Israël en de Bezette Gebieden te vatten in een voorstelling. Veel te snel vervalt men in pamflettaire uitspraken of polariserende beeldtaal of wordt er met het vingertje gewezen.

Badke(remix) van laGeste doet iets anders. Het is een dansvoorstelling die niet schreeuwt, die géén politiek statement verkondigt, waarin niet met vlaggen wordt gezwaaid (of waarin geen vlaggen worden verbrand...), maar wel één die u achterlaat met het zweet in de handpalmen en de dwingende gedachte: ik moet en ik kán iets doen!

Als je naar *Badke(remix)* gaat, weet je dat je naar een groep Palestijnse dansers kijkt. Op de scène dus enkel de performers, een waterfonteinje en een wasmand met handdoeken. Dát samen met de muziek, het licht, de uitbundige en uitputtende dans waarbij collectieve momenten in een rotvaart worden afgewisseld met solo's, duo's en trio's, volstaat om de héle tragiek van *the situation* (zoals het conflict ter plaatse wordt genoemd) te voelen. Springlevende lijven die via dans schreeuwen in naam van de miljoenen onderdrukten en de ontelbare gewonden en doden. Het is uitzonderlijk dat dans bij de kijker gevoelens van hoop en machteloosheid weet op te wekken die mekaar ook nog eens in een razend tempo afwisselen en voor de voeten lijken te lopen.

BADKE is een voorstelling die gemaakt werd in 2013. Nadat les ballets C de la B toen al meer dan 10 jaar regelmatig op en af reisde naar de Bezette Gebieden om te onderzoeken hoe artistieke samenwerkingsverbanden met Palestijnse artiesten konden worden opgezet, beslisten Hildegard De Vuyst, Koen Augustijnen en Rosalba Torres Guerrero om een voorstelling te maken met en door Palestijnse dansers. Het vertrekpunt was de Palestijnse traditionele dans dabke. Dat is een opzwepende, uitnodigende, onweersaanbare groepsdans die vooral een grote vitaliteit en samenhangigheid laat zien en vandaag in de huidige context kan gelezen worden als een vorm van rebellie. WE ARE ALIVE!!!

Dit seizoen plande laGeste een remake van *BADKE* in handen van een Palestijnse groep artiesten en onder leiding van Ata Khatab en Amir Sabra. Khatab kreeg nota bene een reisverbod van de Israëlische regering en kon dus enkel via Zoom mee regisseren. Op die manier ontstond *Badke(remix)*.

In *Badke(remix)* is de rode draad een schlagerbewerking van de traditionele dabke-muziek, een commerciële versie (live opgenomen) die vaak wordt gedraaid op huwelijksfeesten en in minibuses. Gedurende iets meer dan een uur zien we een groep onweersaanbaar gepassioneerde

mannen en vrouwen de ziel uit hun lijf dansen. Alsof ze daarna met plezier willen verdampen.

De voorstelling brengt mij persoonlijk terug naar die eerste keer (2001) dat ik op bezoek was in de Bezette Gebieden. Het was er toen héél onrustig. Ik vroeg mij af hoe het mogelijk was dat dáár en in zulke omstandigheden 'dans kon worden gemaakt'. "Kunst is het enige wat ons nog hoop bezorgt" was het antwoord toen. Tijdens dat eerste verblijf waren er twee dodelijke bomaanslagen in Jeruzalem. Het zorgde voor een permanente avondklok in de Bezette Gebieden waardoor mensen niet naar de repetities konden komen of daarna niet meer weg geraakten. Maar de urgentie om te blijven repeteren was groot en dus werd er gewerkt in hotels zodat de dansers 's avonds hun leven niet moesten riskeren om terug thuis te geraken.

In *Badke(remix)* glijdt het ritme van de muziek in uw eigen harteklop, zijn de plotse stiltes oorverdovend luid en als het licht uitvalt, herbeleef ik het moment waarop na de aanslagen in Jeruzalem de hele Westbank werd afgesloten. We werden door de Belgische ambassadeur ontzet uit Ramallah omdat het duidelijk werd dat het Israëlisch leger er zou binnenvallen om vergeldingsacties uit te voeren. We moesten plots onze nieuw gemaakte vrienden in Ramallah achterlaten.

Als de dansers heel langzaam hun handen de lucht insteken, schieten de tranen in mijn ogen en beleef ik opnieuw het moment waarop ik in 2001 voor het eerst werd tegengehouden aan het Qalandia-checkpoint door twee tanks en enkele piepjonge Israëlische soldaten, jongens met pukkels en zwaar opgemaakte meisjes met lang golvend haar. In de blakende zon en zelf beschermd door een gekleurde parasol, hielden zij toen een file van honderden mannen, vrouwen en kinderen tegen en beslisten onder elkaar wie wanneer mocht passeren.

Hoewel er in de voorstelling geen letterlijke verwijzingen zijn naar *the situation*, is die in *Badke(remix)* toch voluit aanwezig en voelbaar. Je hoeft ook niet zélf ter plaatse te zijn geweest om je daar iets bij voor te stellen. We worden door de beelden die ons daarover via de (sociale) media overspoelen, voldoende gevoed. Impliciet nodigt de voorstelling de kijker uit om daar achteraf iets mee te doen. Dat kunst die potentie heeft, is hoopgevend.

— mei 2025, Alain Platel

Alain Platel is een Belgisch choreograaf en medeoprichter van les ballets C de la B, dat sinds 2022 samen met kabinet k opgaat in laGeste. Zijn werk focust op het menselijke en het kwetsbare. Platel geldt als een invloedrijke stem binnen de hedendaagse podiumkunsten.

shoe/farm collagekunst van buren

*shoe/farm is te zien op woensdag 8 en donderdag
9 oktober 2025.*

Collectief buren bestaat uit Melissa Mabesoone en Oshin Albrecht. Via performance, video, tekst, objecten, fotografie en installatie navigeert buren met een uitgesproken feministische insteek door thema's als gemeenschap, huiselijkheid, gender, (kunst)geschiedenis en neoliberale fantasieën. Hun werk combineert beeldende kunst en performance in een voortdurende de- en reconstructie van beeld en taal. Het werk van buren is speels, associatief en vol humor, met zorgvuldig gemaakte objecten, liedjes en video's. Ze presenteren hun werk zowel in galeries en tentoonstellingsruimtes als in theaters. Sinds 2018 ondersteunt de Brakke Grond het collectief en presenteert hun werk in verschillende vormen. De nieuwe productie *shoe/farm* is een coproductie met de Brakke Grond.

Na de podiumvoorstelling *SPARE TIME WORK* (2021) zet buren het onderzoek naar sociale rollen en machtsverhoudingen verder in *shoe/farm*. Deze keer vertrekt het duo vanuit de plaatsen waar ze opgroeiden: een boerderij in Zeeuws-Vlaanderen en een schoenenwinkel langs de Belgische kust. Een zandkleurige ondergrond van waaruit zich semi-geïndustrialiseerde landbouwschènes en taferelen rond etenstijd voor broodwinners ontploffen. Ze gaan aan de slag met gewoontes, gebruiken en specifieke zegswijzen verbonden aan het boerenleven en de schoenenverkoop: 'Life's hard on the farm' en 'Customer is king!'

Met een knipoo naar de typisch West-Vlaamse werkethiek van 'Doe mo deure' en 'Ni neffest je schoen loopn' trekken ze vanuit hun eigen ervaringen en fantasie als 'dochters van' de schoenen van hun (voor)ouders aan. Samen met Benne Dousselaere (geluid), Vera Martins (licht), Lea Dubois en Katja Dreyer (performers) 'schoenenboeren' ze verder en nemen ze je mee in de verbeelding van een fictief familiebedrijf.

En is dat eigenlijk wel interessant, circus?

En is dat eigenlijk wel interessant, circus? Het aantal keer dat mij die vraag is gesteld – en dan nog het meest door ‘echte’ kunstliefhebbers – is niet te tellen. Maar waar die vraag twintig jaar geleden in Vlaanderen bijna smalend klonk, hoor je nu steeds meer oprechte nieuwsgierigheid.

Natuurlijk is het nog altijd opboksen tegen bepaalde clichés: dat circus alleen voor kinderen is, dat er tijgers door brandende hoepels springen, dat alle clowns rode neuzen dragen en dat circus gewoon kunstjes is. Sommige clichés zijn gelukkig verdwenen met de veranderende tijden, andere clichés koester je in het warme besef dat ze er gelukkig nog altijd zijn. Af en toe klinkt nu zelfs een ander kritisch geluid bij veel hedendaags circus: of dat nog wel circus is?

Laat dat de sterkte van het circus zijn. Dat het altijd het omarmende gebaar heeft gemaakt, met een gretige en genereuze grenzeloosheid. Dat circus veel en anders mag zijn, zich loszingt van talen, kaders of genres, tussen traditie en vernieuwing, tussen ambacht en alle kunsten. Circusnomaden kunnen overal hun vlag planten. Grenzeloosheid is waardoor circus het zover heeft gebracht en verder brengt.

Maar soms zijn grenzen ook interessant. Om de verschillen te zien en daaruit te leren. Zoals dat wij in Vlaanderen met gezonde afgunst zien hoe Nederland met de Nieuwe Makers-regeling jonge artiesten een langdurig traject aanbiedt. Of hoe de twee circushogescholen in Rotterdam en Tilburg talentontwikkeling en ontmoetingen faciliteren die de basis vormen voor latere artistieke parcours. Maar misschien – ik blijf dan toch een chauvinist – is het gras voor het circus nog altijd groener aan de Vlaamse kant. Daar waar een apart decreet ter ondersteuning van de circuskunsten (los van de kunsten) de ideale katalysator is gebleken: door alle ruimte te bieden om het circusveld vorm te geven én alle tijd om dat veld groeikansen te geven, waar in de ateliers kinderen en jongeren circus proeven en trainen, waar werkplaatsen infrastructuur, middelen en expertise bieden aan artiesten om in alle rust te maken en waar talloze festivals en kunst- en cultuurhuizen circus presenteren.

Net binnen die grenzen ondersteund en gewaardeerd weten, heeft het circus in Vlaanderen toegelaten om alle grenzen en tussenruimtes te verkennen. Zoals ‘circograaf’ Alexander Vantournhout circus, dans en zelfs

mode integreert in *every_body*. Hoe hij de grauwe realiteit in fluo kleurt, hoe hij binnen de chaos van een versplinterde wereld de rust van de beheerste beweging zoekt, hoe hij in tijden van ongelijkheid de gelijke tred vindt en het uitzonderlijke in het alledaagse beeld van een metrostel of een koppel aan tafel.

Is dat eigenlijk wel interessant, circus? Het is als vragen of de aarde rond de zon draait. Met dat verschil dat het circus natuurwetten tart met verbeeldingskracht.

Liv Laveyne is kennismedewerker circuskunsten bij Circuscentrum Vlaanderen en freelance journalist in de podiumkunsten.

every_body van Alexander Vantournhout is te zien op dinsdag 12 en woensdag 13 mei 2026. Daarnaast vindt vernieuwend circusfestival This is not a circus plaats van dinsdag 27 t/m zaterdag 31 januari, in o.a. de Brakke Grond.

© Michiel Devijver

Bevrijding van de collectieve hypnose

Interview met
Rodrigo Batista door
Lies Mensink

De Braziliaanse theatermaker Rodrigo Batista werkt in zijn residentie in de Brakke Grond toe naar de première van zijn voorstelling *Kidnapped*. "Tot op zekere hoogte zijn we allemaal 'gekidnapped'," legt Rodrigo uit, "we worden vastgehouden door ideologieën, identiteit, de staat. Dat zijn zaken die we niet kunnen vermijden, waar we ons misschien niet eens bewust van zijn, maar die onze bewegingsvrijheid belemmeren." Rodrigo en performer Mariana Senne houden in *Kidnapped* het publiek vast in het theater, om ze uit die collectieve hypnose te bevrijden.

LM *Hoe ziet jouw maakproces eruit?*

RB "Mijn werkproces bestaat uit drie fases: de eerste noem ik provocatief *brainwashing*; dit is het moment dat Mariana en ik ons laten overspoelen door theorieën, teksten en denkers. We laten ons gewillig hersenspoelen. De tweede fase noem ik 'het kannibalistische lab'; hier verteren we als het ware wat we hebben bestudeerd: we spuwen of scheiden het uit in chaotische improvisaties, in woordenkots. We vertalen de theorie naar theater, personages, scènes en situaties. Uit dit proces vloeit de derde fase voort: de performance zelf."

LM *Welke vorm krijgt die performance?*

RB "We willen voorkomen dat het stuk een grote lezing wordt. Mariana en ik beginnen als twee clowns: we vormen de belichaming van terreur en compassie. We benaderen het publiek als een groep ontvoerde kinderen – we houden ze in het theater vast. Iets wat we legitimeren om ze daarmee van hun collectieve hypnose te bevrijden. Onze personages raken bezeten door historische figuren als Ronald Reagan, Margaret Thatcher, Michael Jackson en Pier Paolo Pasolini. Al deze geesten verschijnen via ons om het publiek lessen te leren. Via provocerend theater brengen we het idee over dat het mogelijk is de systemen te verlaten."

LM *Dat maakt me heel nieuwsgierig, maar het lijkt me ook best eng om me als toeschouwer te laten ontvoeren.*

RB *(lacht)* "Nee het is juist superleuk! We hebben veel *work-in-progresses* gedaan en het publiek dompelt zich echt onder in de fictieve situatie. Mijn ervaring is juist dat het publiek steeds meer wil."

LM *Is kunst voor jou een politiek middel?*

RB "Ik geloof dat alles wat je in de publieke ruimte plaatst, politiek is. Mijn engagement is

In de serie *In ons kot* laten we makers aan het woord die bij ons in residentie zijn. Wat is een residentie eigenlijk? Een residentie is een werkperiode waarin kunstenaars de ruimte krijgen om te onderzoeken, te experimenteren en nieuw werk te ontwikkelen. Soms staan ze aan het begin van een idee, soms is de residentie een laatste stap richting een première. De Brakke Grond faciliteert, is gesprekspartner, en helpt de makers bij het leggen van verbindingen binnen het Nederlandse kunstenveld.

© Victoriano Moreno

niet per se gerelateerd aan activisme, maar aan het idee van het claimen van het theater als publieke ruimte. In Brazilië stond het theater dat ik maakte altijd in directe relatie tot de publieke sfeer. Met mijn gezelschap in São Paulo werkte ik in een context zonder duidelijke grens tussen podium en publiek. Mensen liepen rond, reageerden, interacteerden – en dat maakte deel uit van de esthetiek en de ethiek van mijn werk.

Toen ik naar Europa kwam, merkte ik dat theater hier veel meer geïnstitutionaliseerd is, ver verwijderd van het dagelijks leven. Dat zette me opnieuw aan het denken over het theater als een publieke ruimte – hoe kan ik die levende frictie van eerder herontdekken, zelfs binnen een meer formele context? Tijdens mijn studie aan DAS Theatre in Amsterdam, ging mijn onderzoek over de vraag of het mogelijk is om door middel van theater een verlangen naar opstand of verzet bij het publiek op te wekken. Dat is nog steeds onderdeel van mijn werk, in deze voorstelling is dat misschien zelfs wel geradicaliseerd.”

LM Na je studie in Amsterdam, ben je naar België gegaan. Op welke manier is je werk nu veranderd?

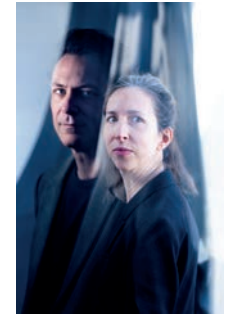
RB “In mijn laatste jaren in Amsterdam heb ik mezelf teveel vastgezet in één positie: ik verloor mezelf in activisme en in het discours. Ik heb altijd geloofd in het aangaan van de dialoog – theater en kunst moeten tussenplekken zijn. Zodra kunst moralistisch wordt, wordt het problematisch. Ik denk dat mijn woede en verharding te maken hadden met mijn immigratie; ik realiseerde me dat ik gekoloniseerd werd. Mijn eerdere solo *The Furious Rodrigo Batista* was daarover erg expliciet. Ik wil voorkomen dat *Kidnapped* een moralistische lezing wordt; we vertalen theorie en thema's altijd in fictieve situaties en scènes.”

LM Wat brengt dat fictionaliseren je?

RB “Complexiteit. Ik vraag me af waarom er zo

veel voorstellingen zijn over persoonlijke verhalen. De schoonheid van de metafoor begrijp ik, maar voor mij blijft het persoonlijke persoonlijk en het politieke politiek. Mijn theorie is dat die neiging tot het maken van biografisch werk ook een gevolg is van het neoliberalisme en van het narcisme en individualisme. Ik houd van fictionaliseren en ik houd ervan om personages te hebben die niet persoonlijk zijn of biografisch. Ik ben juist geïnteresseerd in onenigheid: ik ben uitgekeken op theater waarin iedereen het met elkaar eens is. Dat is denk ik het probleem met links vandaag de dag: we praten alleen maar met elkaar, we preken voor eigen parochie. In deze voorstelling doe ik bijvoorbeeld een monoloog tegen recycleren. In het theater kunnen we verschillende posities aannemen, ook die waar we het niet mee eens zijn – dat is het privilege van de kunstenaar.”

Kidnapped gaat op vrijdag 3 en zaterdag 4 oktober 2025 in première.

© Koen Broos

DE HOE

Waar het met de wereld naartoe gaat, daar gaan wij naartoe

18 OKT 2025
20:00

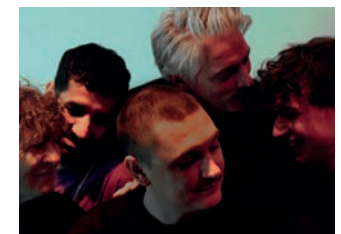
Dertien jaar na hun debuutvoorstelling duiken Ans Van den Eede en Greg Timmermans opnieuw in hun allereerste liefdesverhaal, de bron van alle liefdesrelaties die ze sindsdien op het toneel hebben beleefd. Hoe resoneren de teksten van toen met hun levens nu? In hun wispelturige hommage aan de kunst van het gesprek blikken ze terug op hun toenmalige ideeën over de liefde, heimelijk verlangend naar hun verloren naïviteit. Een herwerking die ook een versperde poging is om terug te keren naar wie ze ooit waren.

4 x prikkelarme ontvangst

We organiseren dit seizoen bij vier verschillende voorstellingen een prikkelarme ontvangst, speciaal voor wie zich in een reguliere theateromgeving snel overprikkeld voelt, bijvoorbeeld door drukte, felle lichten of harde geluiden.

Tijdens deze avonden zorgen we voor een omgeving met zo weinig mogelijk prikkels. Denk aan een aparte ingang, de mogelijkheid om de zaal tijdens de voorstelling in en uit te lopen, en een speciaal ingerichte rustruimte waar je op elk moment even tot jezelf kunt komen. Om je bezoek zo goed mogelijk voor te bereiden, kun je vooraf een visueel voorbereidingsdocument downloaden. De voorstellingen zelf worden inhoudelijk niet aangepast.

We hopen dat zo meer mensen zich welkom en op hun gemak voelen in het theater.

© Sofie Knijff

Louis Janssens
Family

2 DEC 2025
20:00

Theatermaker Louis Janssens nodigt vier spelers van verschillende generaties uit om samen

met hem op scène te staan. Ze vertellen verhalen, stellen vragen en zoeken troost, steun en herkenning bij elkaar. Het gaat over hoe familiebanden ons verbinden en hoe die onze levens onontkoombaar bepalen. Over bloedfamilie en gekozen familie. Over ouders, kinderen, opgroeien en de angst om alleen achter te blijven. Vertrekkend vanuit een queer perspectief vertellen ze een groter menselijk verhaal over het hebben van en het zoeken naar een familie.

© Bart Grietens

Alexander Vantournhout
every_body

13 MEI 2026
20:00

In *every_body* onderzoekt choreograaf Alexander Vantournhout alledaagse bewegingen zoals een *handshake* en wandelgang en transformeert deze in een veelluik van lichaamsdynamieken. Een eenvoudige handdruk evolueert naar een complex samenspel van armen, ellebogen en schouders en een eindeloze wandeling laat het potentieel van benen- en voetenwerk zien. *Every_body* ontwikkelt zich zo tot een complexe choreografie, waarin de meest subtiële bewegingen merkwaardig worden.

© Janita Sassen

BOG.
EMO.

14 MRT 2026
20:00

Weg met de ratio! Leve het gevoel! BOG. bevrijdt zichzelf met deze nieuwe voorstelling uit de houdgreep van haar gedachten en laat het hart spreken. In *EMO.* leggen de taalvirtuozen van BOG. het gevoel op de snijtafel. Vertrekkend vanuit één simpele ruzie toont BOG. wat er onder de woorden schuil gaat. BOG. componeert een emotionele symfonie van onderdrukte gevoelens, woekerende wereldbeelden, sluimerende vooroordelen, door de ziel snijdende subtekst en de smeugste beleidingen. Tijd voor ontlading!

Een blik achter de schermen bij Festival Beyond the Black Box

Interview met Lisa Wiegel
en Mesut Arslan
door Seraphine Verstraete

© Alex Heuvink

Tijdens Festival Beyond the Black Box, dat de Brakke Grond sinds 2019 organiseert, borrelt en kolkst het hele cultuurhuis van kunst die onze waarneming oprekt. Van dansende muren, collectieve leessessies en massageperformances, tot een *ambient deep listening*-ritueel en een trip in een vacuümpak: de werken doen een beroep op alle zintuigen, laten zich niet vastpinnen op één genre of discipline en bestaan in dialoog met het publiek. Voor deze ontdekkingstocht wordt het hele gebouw ingezet, tot de bezemkast aan toe. Wanneer je niet alleen waarneemt met je ogen maar met je hele lichaam, blijkt een performer, object of ruimte – net als de wereld – onvermoede kanten en dimensies te hebben.

Festival Beyond the Black Box is hét jaarlijkse festival voor transdisciplinaire kunst en dé ontmoetingsplaats voor artiesten, programmeurs, organisatoren en andere professionals. Tijdens Beyond the Black Box worden de behoeften van transdisciplinaire makers onder de loep genomen en wordt er met verschillende professionals uit het veld gekeken hoe er ruimte gemaakt kan worden voor deze praktijken.

Lisa Wiegel, artistiek leider van de Brakke Grond, en Mesut Arslan, oprichter en artistiek directeur van Platform 0090, nemen ons mee in de wereld van Festival Beyond the Black Box.

SV *Hoe zouden jullie het concept van het festival kort en krachtig uitleggen aan iemand die er nog niet bekend mee is?*

LW “Ik zou zeggen dat het festival je de vrijheid geeft om zelf op ontdekking te gaan. Als bezoeker krijg je de kans om door het gebouw te dwalen en op onverwachte plekken performances, installaties of kunstwerken tegen te komen. Sommige ervaringen zullen je raken of aan het denken zetten, terwijl andere juist ruimte bieden voor introspectie en rust. Je bepaalt zelf je route en wordt geprikkeld op manieren die je niet kunt voorspellen.”

MA “Als je nieuwsgierig bent naar andere vormen van kunst dan het traditionele theater, dan is Beyond the Black Box dé plek. Het gaat niet alleen om het ontdekken van kunst, maar ook om het ontdekken van jezelf. Alles wat je buiten de gebaande paden ervaart, daagt je uit om op een andere manier naar de wereld – en naar jezelf – te kijken.”

SV *Welke ervaring hopen jullie bezoekers mee te geven, en hebben jullie tips voor een optimale beleving?*

LW “We willen bezoekers uitnodigen om hun verwachtingen los te laten en open te staan voor nieuwe ervaringen. In de foyer en bij binnenkomst creëren we bijvoorbeeld doorlopende installaties die een andere manier van waarnemen stimuleren. Veel werken draaien om ontmoeting – met performers, maar ook tussen bezoekers onderling. Het gaat niet om confrontatie, maar om een zachte uitnodiging om je ongemak te overwinnen en op die manier een nieuwe manier van waarnemen te ontdekken.”

MA “Die zintuiglijke laag is voor mij essentieel. In tegenstelling tot meer commerciële kunstvormen die vaak focussen op het narratief, gaat het hier om ervaren, voelen en ondergedompeld worden. De kracht van het festival zit in de ervaring zelf – kom dus met open zintuigen en zonder vastomlijnde verwachtingen.”

SV *Wat willen jullie met het festival betekenen voor de kunstwereld?*

LW “Beyond the Black Box gaat over *liveness* en de ontmoeting tussen kunstvormen. Alles begint bij wat een werk nodig heeft. Of het nu doorlopend is, door het gebouw beweegt of één bezoeker per keer ontvangt, wij passen het programma en de ruimtes daarop aan. Zo ontstaat iets nieuws, waar makers en disciplines elkaar écht kunnen ontmoeten, en dat willen we ook voelbaar maken voor het publiek.”

MA “Het festival biedt ruimte aan werk dat buiten traditionele theaterformats valt. We

gebruiken elke hoek van de Brakke Grond – van de kelder tot de tuin – en creëren een levendige ervaring waarin kunst en publiek samen groeien. Het gaat om ontmoeting en experiment, zonder vastomlijnde kaders.”

LW “Beyond the Black Box wil meer zijn dan alleen een festival; het wil iets in beweging zetten. We willen laten zien dat er ruimte is voor dialoog en andere manieren van werken, ook binnen bestaande structuren. Uiteindelijk hopen we dat het festival zichzelf overbodig maakt, omdat dit soort werk vanzelf een plek vindt in de reguliere programmering. Dat zou de echte emancipatie van transdisciplinair werk zijn.”

SV *Voor wie is het festival bedoeld?*

LW “Iedereen is welkom, of je nu veel voorkennis hebt of niet. Het mooie van dit werk is dat het zich via ervaring en zintuigen laat beleven, zonder dat je hiervoor een uitgebreide theater- of kunstachtergrond nodig hebt. Natuurlijk willen we ook het professionele publiek bereiken, omdat zij bijdragen aan de zichtbaarheid van dit hybride werk. Maar juist ook voor een breder publiek met diverse achtergronden biedt het werk veel potentie. Het spreekt je aan op verschillende niveaus, waardoor het toegankelijk is voor meerdere publieksgroepen.”

MA “In tegenstelling tot traditioneel theaterpubliek of bijvoorbeeld biënnalebezoekers, komen hier mensen die nieuwsgierig zijn naar kunst én naar theater, zonder vast te zitten in conventionele denkpatronen. Het publiek is vaak multidisciplinair ingesteld. Dit matcht heel goed omdat Beyond the Black Box een platform biedt waar *live art* en performancekunst centraal staan, en met kunstvormen als installatiekunst samenkomen. Het is die mix die het festival bijzonder maakt.”

LW “Een voorbeeld van een voor ons vrij nieuwe doelgroep die we ook trachten aan te spreken met ons programma zijn gezinnen met kinderen. Het festival biedt een open, informele ervaring waarbij bezoekers zelf kunnen bepalen hoe lang ze ergens blijven. Daarnaast zorgen we voor extra faciliteiten, zoals een rustruimte, om het festival toegankelijk te maken voor mensen met neurodivergentie. Zo willen we ruimte bieden aan iedereen om op hun eigen manier te genieten van kunst.”

SV *Het festival is een samenwerking tussen Platform 0090, C-TAKT, SoAP Maastricht en de Brakke Grond. Hoe verloopt de samenwerking met deze verschillende partners?*

LW “Zo’n samenwerking vraagt altijd dat je je buiten je comfort zone begeeft, maar dat

is juist de kracht van meerstemmigheid. Wij werken samen met C-TAKT, SoAP Maastricht en Platform 0090, dat zijn onze cocuratoren. Daarnaast zorgen we met onze samenwerkingen ook vaak voor een lokale verbinding met Amsterdam.

Het fijne is dat deze samenwerkingen al een tijd bestaan. 0090 is de jongste partner, maar werkt al voor de derde keer mee, en SoAP en C-TAKT zijn er vanaf het begin bij. Door de jaren heen leer je elkaar beter kennen en bouw je aan duurzame relaties. We vullen elkaar goed aan: de coproducerende partners brengen hun makers en netwerken mee en hebben verschillende smaken en perspectieven, wat ons uitdaagt en het programma verrijkt. Het maakt het festival interessanter dan wanneer wij alles alleen zouden cureren.”

MA “Het werken met anderen, vooral met mij, is soms uitdagend (*lacht*), maar we leren enorm van elkaar. Wat voor de één interessant is, kan voor jou onbekend terrein zijn, en dat zorgt voor nieuwe inzichten. Ik heb meerdere keren meegemaakt op Beyond the Black Box dat ik bij een werk dacht: “Dit past niet bij mij”, maar bij het ervaren ervan werd ik dan positief verrast. Het opent je blik, zelfs als het niet makkelijk is. In tegenstelling tot een traditioneel festival waar één curator alles beslist, is het bij ons echt een samenspel van ideeën en perspectieven.”

SV Waar hopen jullie dat het festival naartoe groeit, en welke uitdagingen zien jullie?

LW “Ik droom ervan dat het festival ooit misschien wel een maand zal duren, in plaats van de huidige vier dagen. Het idee is om het festival los te maken van een vast format en meer te werken vanuit de aard van het werk zelf. Sommige performances hebben maar een klein publiek, en ik zou willen kijken of we die langer kunnen laten duren, zodat ze over een langere periode meer mensen kunnen bereiken. Ook zou ik de manier waarop we het publiek en de lokale

gemeenschappen betrekken eens onder handen willen nemen, vooral diegenen die zich niet direct aangetrokken voelen. Het zou interessant zijn om te experimenteren met andere ritmes en verbindingen.”

MA “Als afsluiter denk ik dat de overgang van festival naar een reguliere programmering zeker een mooie droom is. We zouden graag meer middelen hebben om dat mogelijk te maken (*lacht*). Lisa en ik hebben ook een gezamenlijke droom om iets te creëren dat zowel in Amsterdam als Antwerpen plaatsvindt, en hopelijk kunnen we dat volgend jaar realiseren. Wat ik ook echt wens, is een diepere cross-sectorale samenwerking: kunst moet niet alleen binnen de grenzen van een festival bestaan, maar juist ook buiten die muren en in andere ruimtes van de gemeenschap.”

Festival Beyond the Black Box vindt plaats van donderdag 12 t/m zondag 15 februari 2026.

Mu.ZEE voor het voetlicht in de Brakke Grond

Edo Dijksterhuis

© LNDWstudio

Mu.ZEE in Oostende wordt grootschalig gerenoveerd en sluit ruim drie jaar de deuren, maar onzichtbaar zal het museum niet zijn. De Brakke Grond organiseert drie jaar lang jaarlijks een tentoonstelling in Amsterdam met hedendaags werk uit de collectie. “In Belgische kunst zit meer poëzie dan in de Nederlandse.”

Dat de Brakke Grond een podium gunt aan Mu.ZEE past volgens artistiek medewerker Sophie Dogterom bij haar functie als bruggebouwer en promotor van Vlaamse cultuur. “Oostende is zodanig ver van Amsterdam dat de meeste van onze bezoekers Mu.ZEE nog niet kennen.”

En dat terwijl het Oostendse museum om meerdere redenen een bezoekje waard is. Allereerst vanwege het gebouw. In een vorig leven deed het museum namelijk dienst als warenhuis. Het gebouw aan de Romestraat was het hoofdkwartier en de belangrijkste vestiging van de coöperatieve organisatie (De Coö) SEO: Spaarzaamheid Economie Oostende. Het werd in 1948 ontworpen door Gaston Eysselinck, die ook tekende voor het lokale postkantoor dat tegenwoordig dienst doet als cultureel centrum De Grote Post. Eysselincks creatie is het toppunt van functioneel modernisme. De enorme gebogen glasgevel zuigt het daglicht bijna naar binnen, waar twee open verdiepingen worden verbonden door een dubbel trappenhuis en pakketbootachtige balkons aan weerszijden.

Hier konden ambtenaren met een zogeheten stamnummer van alles kopen: van blikvoedsel, jurken en radio's tot steenkolen, benzine en speelgoed. Duizenden Oostendse gezinnen

waren van De Coö afhankelijk. De winkel was ook een geliefd werkgever voor ongetrouwde jonge vrouwen, die mamzels werden genoemd, een West-Vlaamse verbastering van mademoiselles.

In 1981 ging SEO failliet en vijf jaar later nam het Provinciaal Museum voor Moderne Kunst zijn intrek in het gebouw. Later vond ook de collectie van het Oostendse Museum voor Schone Kunsten onderdak in het oude warenhuis en vanaf 2008 gingen de gefuseerde organisaties verder als Mu.ZEE.

De basis van de collectie is gelegd door Willy Van den Bussche (1942–2013), die in Nederland minder bekend is, maar in eigen land ook gezien wordt als een kunstpaus. Hij werd in 2007 opgevolgd door Phillip Van den Bossche, die duidelijk een meer avant-gardistische koers volgde. De nadruk kwam te liggen op hedendaagse kunst met een highbrow inslag en focus op diversiteit en dekolonisatie. De tentoonstellingsfrequentie werd flink opgevoerd, tot wel zes, zeven presentaties tegelijkertijd.

Om dat mogelijk te maken werden architectonische ingrepen gedaan die de oorspronkelijk zeer open ruimte langzaam maar zeker lieten dichtslippen. De balkons werden dichtgemetseld, net als de raampuien aan de

achterkant. De monumentale betonnen trappen en andere delen van het open skelet werden bekleed met witgeschilderde mdf-platen. En de grote ruimtes werden vol gezet met kabinetjes. Het museum veranderde gaandeweg in een doolhof waar het vooral prettig dwalen was voor ingewijden. Dat moest anders en daarom werd een plan gemaakt om het gebouw in 2025 eens goed aan te pakken.

Wie dat wil, kan tijdens de verbouwing terecht in de vroegere apotheek van het warenhuis, die naast de nieuwe dienstingang zit. Daar is het werkboek van Suchan Kinoshita te bekijken. In het kader van de zogenaamde percentageregeling – één procent van de bouwkosten wordt aangewend voor een kunstopdracht – houdt zij tijdelijk atelier in de niet voor publiek toegankelijke tentoonstellingsruimte aan de Gentstraat. “Ze gaat aan de slag met het museumteam, andere kunstenaars, de collectie, het publiek. Er zullen dus ook publieke momenten zijn”, vertelt Ilse Roosens, curator bij Mu.ZEE, over de recente winnaar van de prestigieuze Belgian Art Prize.

Als Mu.ZEE in de loop van 2028 heropent, ligt er waarschijnlijk ook een nieuw collectieboek. Dat past bij de nadruk die het museum in de toekomst wil leggen op de achtduizend werken in eigen bezit, die een dwarsdoorsnede

vertegenwoordigen van anderhalve eeuw kunst in België.

“Het begrip ‘kunst in België’ is een geografisch gegeven, maar niet zuiver identitair. Ook buitenlandse kunstenaars die een rol spelen of hebben gespeeld in België maken deel uit van de collectie en het tentoonstellingsbeleid”, stelt Roosens. “Het oudste werk in de collectie dateert van 1821, maar we beschrijven ons aandachtsgebied altijd als ‘1880 tot heden’. Dat eerste jaartal is symbolisch gekozen: toen begon de carrière van James Ensor, een sleutelfiguur in de Oostendse kunstscene.”

Maar Mu.ZEE durft ook spannend hedendaags werk aan de verzameling toe te voegen. Zoals *Virgy's Boutique* van Angyvir Padilla. Het werk bestaat uit een installatie die vergezeld gaat van een performance – de eerste performance die het museum in haar collectie heeft opgenomen. “Het werk gaat over een verlangen naar iets wat je wilt bewaren maar wat er niet meer is”, vertelt de curator van de eerste Mu.ZEE-tentoonstelling in de Brakke Grond in 2025, Suzanne Wallinga (directeur Museum Cobra). “Ik vind het een mooi voorbeeld van hoe Belgische kunst verschilt van Nederlandse. Er zit meer poëzie in en er worden verschillende dimensies uitgediept. Dat heeft misschien iets te maken met het historisch bewustzijn dat bij de Belgen beter ontwikkeld is en zorgt voor een andere omgang met kunst. Ik merk het nu met Cobra. In Nederland wordt de stroming gezien als een afgesloten kunsthistorisch moment. In België wordt die kunst van vlak na de oorlog verbonden met langere lijnen in de tijd en het heden. Die verbondenheid voel ik ook in de collectie van Mu.ZEE.”

Tijdens de verbouwing werkt het museum actief aan zijn publieksbereik door zichtbaar te zijn op verschillende andere locaties. In de Venetiaanse Gaanderijen op de Oostendse dijk worden collectiepresentaties georganiseerd en gunt een depotopstelling het publiek een kijkje

achter de schermen. Ook in het Felix Art & Eco Museum in Drogenbos bij Brussel zijn stukken uit de Mu.ZEE-collectie te zien. En dan is er dus ook de Brakke Grond.

What Cannot Be Held was de eerste van drie Mu.ZEE-tentoonstellingen waar de Brakke Grond iedere keer een andere Nederlandse curator voor uitnodigt. “We kozen Suzanne (Wallinga, red.) vanwege haar performanceserie *Time Crystals* en het maatschappelijk geëngageerde programma dat ze neerzette bij de kunstorganisatie *A Tale of a Tub* in Rotterdam”, zegt Sophie Dogterom, die het programma van het Vlaamse cultuurhuis omschrijft als “interdisciplinair en verkennend, van de nieuwste fotografietalenten tot de recente ontwikkelingen op het gebied van geluidskunst”.

De komende jaren vraagt de Brakke Grond elk jaar een nieuwe curator, die elk met diens eigen blik en achtergrond in de collectie van Mu.ZEE duikt, en op die manier verschillende verhalen daaruit zal destilleren. Om de collectie breder te introduceren, ontwikkelt de Brakke Grond samen met de curatoren programma's voor verschillende Nederlandse en Amsterdamse samenwerkingspartners.

Een eerdere versie van dit artikel verscheen in mei 2025 in Vlaams-Nederlands cultuurtijdschrift *de lage landen*.

.tiff

Opkomend Belgisch fotografietalent

16 oktober t/m 8 november 2025 gratis toegankelijk op
dinsdag t/m zondag van 12:00 tot 17:00 uur.

In het najaar reist .tiff 2025 naar de Brakke Grond. In deze fototentoonstelling is werk te zien van een nieuwe selectie van veelbelovende kunstenaars, samengebracht door FOMU – Fotomuseum Antwerpen.

Met .tiff ondersteunt FOMU elk jaar tien kunstenaars en fotografen met een Belgische connectie. .tiff werpt een frisse blik op de mogelijkheden van fotografie en is een staalkaart van de verscheidenheid en dynamiek van het fotografische landschap in België. Het is een flexibel traject dat inspeelt op de behoeften van opkomende kunstenaars. Voor hen omvat het programma, naast een portfoliomagazine en tentoonstelling, ook netwerkmomenten met internationale professionals en coachingsessies.

Voor de selectie werkt FOMU samen met een externe jury. Dit jaar bestaat die uit Laure Cottin Stefanelli (kunstenaar en lid van .tiff editie 2019), Koi Persyn (artistiek leider Jester Genk en curator Publiek Park) en Bindi Vora (curator Autograph Londen), bijgestaan door het FOMU-team.

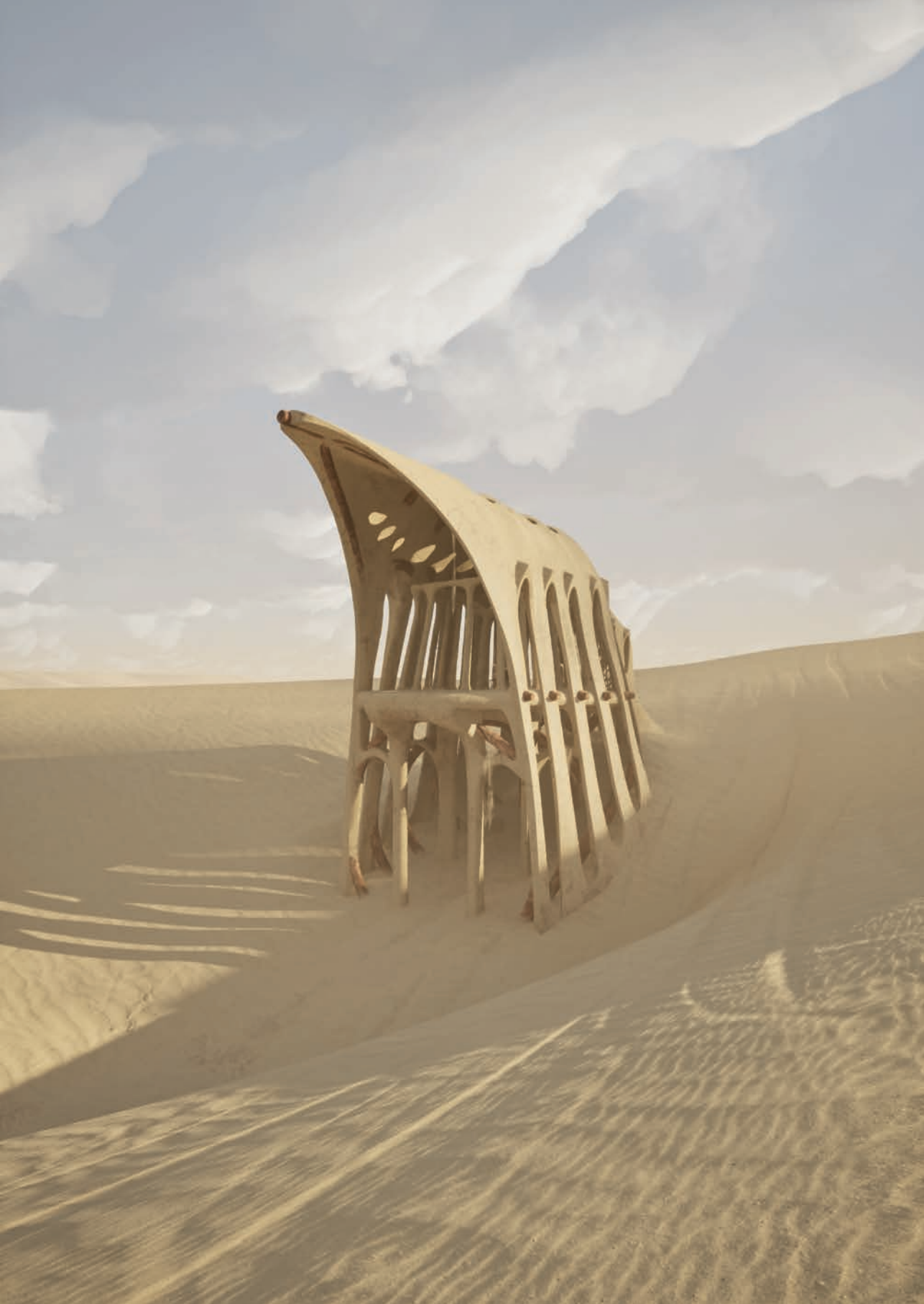
.tiff maakt deel uit van FUTURES, een samenwerking tussen FOMU en een groeiend aantal Europese partners, waaronder de Brakke Grond.

De fotografen van .tiff 2025 zijn:

Adel Setta, Alice Dooreman, Anna Safiatou Touré, Bo Floors, Camille Poitevin, Jaka Teršek, Mohamed Almamoun, Natalia Majchrzak, Tim Theo Deceuninck en Veronika Breuer.

IDFA DocLab

© Ans Brys

De Brakke Grond is wederom de hoofdlocatie van het IDFA DocLab-programma, dat je tijdens IDFA van 13 tot en met 23 november 2025 gratis kunt bezoeken. Hier speel, ontdek en ervaar je een selectie van de meest toonaangevende nieuwe projecten op het gebied van digitale kunst, VR, AR, AI, games en immersieve performances.

IDFA DocLab is een interdisciplinair platform voor interactieve en immersieve documentairekunst. Opgericht in 2007, verlegt DocLab de grenzen van wat documentaire kan zijn, en onderzoekt en presenteert nieuwe vertelvormen en ervaringen op het snijvlak van kunst, technologie en werkelijkheid. Internationaal wordt DocLab gezien als een van de belangrijkste premièreplatforms voor interactieve en immersieve kunst. Het biedt een ontmoetingsplek voor makers en publiek, voor interdisciplinair experiment en voor kritische reflectie op de onstuimige ontwikkeling van digitale technologie, *virtual reality* en kunstmatige intelligentie.

"DocLab biedt jaarlijks in de Brakke Grond een thuis aan nieuwe kunstvormen die vaak overal tussen vallen en (nog) nergens thuishoren. In het verkavelde Nederland zijn de kunsten, net als op vele andere plekken in de wereld, strak opgedeeld in verschillende disciplines met ieder hun eigen toon- en ontmoetingsplekken. De Brakke Grond is al jaren een pionier op het gebied van interdisciplinaire kunst en is voor IDFA DocLab dan ook uitgegroeid tot een unieke partner voor het presenteren van uitdagende interdisciplinaire kunstwerken, uiteenlopend van eetbare interactieve installaties tot theatervoorstellingen in virtual reality, of van live performances met robots tot digitale kunstwerken verscholen in de krochten van het internet."

– Caspar Sonnen, hoofd IDFA New Media

De komende editie slaan de Brakke Grond

en IDFA DocLab o.a. de handen ineen voor de coproductie van *Handle with Care* van het Gentse theatercollectief Ontroerend Goed. In *Handle with Care* krijgt het publiek de touwtjes in handen. Een doos wacht in het midden van het podium. Er zijn geen acteurs, en geen technici. De voorstelling begint zodra iemand de doos opent...

Ontroerend Goed staat bekend om hun bijzondere, vaak speelse concepten die de theaterconventies uitdagen en waar het publiek altijd een actieve rol heeft. Doordat je als bezoeker onderdeel wordt van hun fictieve werelden komt je positie als individu in de wereld van vandaag centraal te staan. DocLab en de Brakke Grond steunen Ontroerend Goed al meerdere jaren als grensverleggend gezelschap dat experimenteert met immersieve en participatieve strategieën.

IDFA vindt plaats van 13 t/m 23 november 2025 in de Brakke Grond en op verschillende andere locaties.

De ruimte tussen de trap en de sprong

Interview met Nikima Jagudajev door Paula Rodríguez Sardiñas

© Zoë Field

© Zoë Field

In de serie *In ons kot* laten we makers aan het woord die bij ons in residentie zijn. Wat is een residentie eigenlijk? Een residentie is een werkperiode waarin kunstenaars de ruimte krijgen om te onderzoeken, te experimenteren en nieuw werk te ontwikkelen. Soms staan ze aan het begin van een idee, soms is de residentie een laatste stap richting een première. De Brakke Grond faciliteert, is gesprekspartner, en helpt de makers bij het leggen van verbindingen binnen het Nederlandse kunstenveld.

Op 19 september 2025 houdt de Brakke Grond het jaarlijkse BANKET, een feestelijke aftrap van het nieuwe seizoen. Choreograaf Nikima Jagudajev is in residentie en opent diens studio voor het publiek. In gesprek met Paula Rodríguez Sardiñas vertelt Jagudajev over de plannen voor hun residentie bij de Brakke Grond, het belang om uit je context gehaald te worden en de ruimtes die in en door dans ontstaan.

Nikima Jagudajev is geen onbekende in de Brakke Grond. Zo bracht die in het voorjaar van 2024 hun indrukwekkende performance *Basically* tijdens Festival Beyond the Black Box. In *Basically* wordt de toeschouwer in een dynamisch ecosysteem geplaatst waar dans, mode, muziek, spel en relationaliteit samenkomen. Samen met een groep dansers brengt Jagudajev een uitdijende performance waarbij de handelingen van de dansers bepaald worden door zowel een kaartspel als de toeschouwers en andere vaak contingente elementen. Het werk nodigt uit tot onverwachte ontmoetingen met bezoekers, waardoor de grens tussen performer en toeschouwer verschuift: hoe reageer jij wanneer je een onbekende ruimte betreedt? De open structuur van het werk maakt elke uitvoering uniek, afhankelijk van wie er aanwezig is en hoe zij zich tot de ruimte verhouden. Een openheid die zowel prikkelend als beangstigend is.

Wanneer Jagudajev en ik elkaar spreken, bevindt die zich midden in het werkproces voor een nieuw project. Het is hieraan dat die tijdens hun twee weken durende residentie in de Brakke Grond zal werken. Het uitgangspunt: de bewerkte textielen en tekeningen die *Basically* in haar kielzog heeft achtergelaten.

PR Hoe ben je begonnen met dansen?

NJ "Ik dans al mijn hele leven. Als kind deed ik allerlei lichamelijke activiteiten zoals *highland dancing*, taekwondo en ballet. Later, op de middelbare school, koos ik voor dans, omdat we geen gymlessen hadden. Ik leefde echt voor de dansvoorstellingen – grote evenementen op mijn school. Ik was technisch gezien niet zo vaardig als sommige klasgenoten, maar ik werd wel erkend om mijn performancekwaliteit. In mijn laatste jaar kreeg ik een beurs om buiten school danslessen te volgen. Ik koos voor *lyrical jazz* bij Tracey Durbin, bij wie ik nu nog steeds les volg. Ik heb veel aan haar te danken, niet alleen in hoe ik dans, maar ook in hoe ik over dans denk. Zij heeft gestudeerd bij Eugene Louis Faccuito

© Thorsten Arendt

(a.k.a. Luigi), die stelde dat dans niet slechts een reeks poses is, maar juist de beweging tussen de poses. Tussen de trap en de sprong — dáár gebeurt het dansen. Dat werd een fundamentele filosofie voor mij: hoe vind je de dans in de tussenruimte, in het alledaagse?"

PR Wanneer werd die liefde voor dans een liefde voor choreografie?

NJ "Ik heb mezelf nooit als professioneel danser gezien; ik studeerde antropologie en sociologie op de universiteit. Maar zodra ik daar aankwam, zocht ik het dansdepartement op. Dat was heel klein, met slechts één fulltime docent, dus mijn inmiddels vaste samenwerkingspartner (toen nog nieuwe vriendin) Louise Trueheart en ik namen het op ons om zelf docenten uit te nodigen, subsidies aan te vragen en ons eigen werk naar festivals in het land te brengen om beoordeeld te worden. Alles was erg zelfgeorganiseerd, en op een bepaalde manier volde het als een belangrijke oefening in professioneel choreograferen.

Na mijn studie volgde ik het gezelschap waar ik kort bij danste — Shen Wei Dance — naar New York en begon ik als stagiaire bij Movement Research, een fundament van de experimentele hedendaagse dansscene in New York. In die tijd begon ik te experimenteren met verschillende media, zoals video en performancekunst, alles om mezelf uit een depressie te trekken. Toch werd ik opnieuw naar dans toegetrokken. Uiteindelijk

begon ik te dansen voor choreografe Luciana Achugar, terwijl ik ook aan mijn eigen projecten werkte. Na ongelooflijk veel shows gezien te hebben, werd het me duidelijk dat er iets ontbrak. Ik herinner me dat ik dacht: 'Oké, ik ga dat gat opvullen.' Dans is altijd een obsessie voor mij geweest. Het is iets waarmee ik een relatie heb die verder gaat dan ik kan uitleggen. Voor mij is choreografie een manier om 'nerdy' te zijn over dans, om de ruimte te zien en construeren tussen, binnen en rondom lichamen."

PR Je noemde eerder je benadering van dans als 'de ruimte tussen de trap en de sprong'. Hoe komt dat terug in je praktijk?

NJ "Ik ben erg geïnteresseerd in continuïteit. Dat speelde een cruciale rol in *Basically*, een eerder project van mij. Daar draaiden twee terugkerende choreografische elementen — PEZ en Zombie — om continue bewegingen, zonder climax. Ik wilde niet dat het ene moment meer nadruk kreeg dan het andere. Wat in me opkomt is het woord 'alledaags'. Ik wilde een staat van continuïteit tonen die relatief gelijk blijft gedurende de vijf à zes uur durende performance, waarin bezoekers kunnen komen en gaan wanneer ze willen. Soms lijken er momenten te ontstaan die naar een climax neigen, maar die momenten lossen dan weer op. Dan besef je: 'Dit is gewoon onderdeel van de soep, net als alles.'

Samenwerken is ook een belangrijk aspect van mijn werk. Ik werk altijd met anderen. Het is een fluctuerende groep die groeit en krimpt met de noden van elk specifiek project. Maar ongeacht wie er meedoet, we brengen veel tijd met elkaar door — en die tijd samen is het werk voor mij. Ik raak geïnspireerd door anderen, leer van hun vaardigheden en word samen met hen vindingrijk. Ik houd ervan te zien waar iemand van gaat stralen, wat hen enthousiast maakt en wat hen het gevoel geeft dat het leven de moeite waard is. Een deel van het werk is dan ook een context creëren waarin die uitwisseling mogelijk is. Die relaties worden een integraal onderdeel van het werk, waarbij de performance mee verandert met het proces van elkaar leren kennen."

© Niko Havranek

PR Hebben mensen ooit op een bijzondere manier gereageerd op je werk?

NJ "Ik heb een grote interesse in mensen en sociale dynamieken. Dat is deels waarom ik mijn werk graag toon in *white cube*-ruimtes, waar de sociale verwachtingen anders zijn dan in een theater of *black box*. Bezoekers reageren op verschillende manieren op die openheid. Toen we *Basically* lieten zien in mumok (Wenen), bouwden we een opnamestudio waar bezoekers met zilveren pennen op de wanden mochten tekenen. Eén bezoeker besloot een vrouwonvriendelijke tekening te maken waar ik heel boos van werd. Ik sprak hem aan: 'Wat is in godsnaam jouw probleem?' en tekende eroverheen. Toen we hetzelfde werk in Accelerator (Stockholm) toonden, kwam er een groep kleuterjuffen binnen die begon te experimenteren met alles, om de grenzen af te tasten — juist omdat er geen instructies waren. Voor mij is die openheid, die soms tot verontrustende interacties leidt, heel bewust. Ik houd ervan nieuwe vormen van sociaal gedrag te creëren; situaties waarin de regels onduidelijk zijn, waar wrijving ontstaat door verwarring en ongemak — ik ben benieuwd hoe mensen omgaan met zulke onbekende omgevingen."

© Niko Havranek

PR We hebben *Basically* al kort genoemd, dat je eerder toonde bij de Brakke Grond. Deze keer presenteer je er iets volledig nieuws. Kun je daar iets over vertellen?

NJ "Mijn residentie bij de Brakke Grond is één van drie onderzoeksperiodes. De eerste focuste op dans, de tweede (bij de Brakke Grond) richt zich op textiel, en de laatste, gepland voor begin volgend jaar, zal over muziek gaan. Dat betekent dat het werk dat ik bij de Brakke Grond uitvoer nog in een vroege fase zit. Mijn plan voor *BANKET* is om de studio 's avonds open te stellen zodat mensen kunnen zien waar we op dat moment zijn in het proces.

Bij de Brakke Grond wil ik, samen met mijn samenwerkingspartner Laura Stellacci, verder werken aan een quilt waaraan we zijn begonnen tijdens *Basically*. De quilt is een assemblage, een verzameling van lapjes stof, maar zal ook een verzameling borduursels bevatten die ik 'oma's tatoeages' noem — vergelijkbaar met de krabbels die bezoekers maakten op de opnamestudio in mumok, maar in dit geval worden ze geborduurd door een groep studenten.

Ik overweeg om gesprekken met de studenten te organiseren waarin we rondom deze quilt van 3 bij 3,5 meter zitten te borduren aan een soort kaart: de materialiteit van een collectieve mijmering. Ik zal onderwerpen aandragen uit mijn eigen onderzoek, waaronder theoretische kaders over spel en ruimte, en ik nodig de studenten uit om verhalen te delen over huisfeestjes. Wat er uiteindelijk met de quilt gebeurt, valt nog te bezien. Misschien wordt het onderdeel van een performance, of blijft het gewoon bestaan als object, als herinnering."

Work-in-progress Hits (how interactions tell stories) van Nikima Jagudajev is te zien tijdens seizoensopening *BANKET* op vrijdag 19 september 2025.

Benjamin Vandewalle
Ben en Vero

14 & 15 JAN 2026
20:00

Wat gebeurt er als je een dans creëert met een lichaam (opgeleid tot danser) dat zich totaal anders gedraagt dan je eigen lichaam (getroffen door hersenverlamming)? Dit duet legt niet de nadruk op verschillen, maar wil de esthetische normen binnen de danswereld uitbreiden en het gebrek aan inclusie in twijfel trekken. Benjamin Vandewalle en Veronique Mees vertrekken vanuit het verlangen fysiek en mentaal tot het uiterste te gaan. Hun dans is een ontdekkingsreis die deuren opent naar onontgonnen mogelijkheden, onbekende momenten en onverwachte plaatsen.

5 x straffe choreografen

In het Vlaamse danslandschap valt altijd veel avontuurlijks te ontdekken. Brussel, met de gerenommeerde dansopleiding P.A.R.T.S., en Vlaanderen, hebben enkele van de meest toonaangevende internationale hedendaagse choreografen voortgebracht. Dankzij de vele gezelschappen, broedplaatsen en kunstencentra die Vlaanderen rijk is, is er een vruchtbaar, hybride en fijnmazig web ontstaan voor jonge en gevestigde dansmakers. Zie in de Brakke Grond *the ones to watch* met een verrassend palet van voorstellingen: van anti-patriarchale *slow dance* tot een metalperformance met dertien jongeren.

© Nick Mattan

Cherish Menzo / GRIP & Theater Utrecht
FRANK

21 & 22 MRT 2026
20:00

Prijswinnend choreograaf Cherish Menzo onderzoekt de figuur van 'het monster'. Samen met performers van verschillende generaties creëert ze een ritualistische, apocalyptische en carnavaleske voorstelling. In een wankel, gruwelijke wereld vol onwaarschijnlijke en geweldadige gebeurtenissen roept de voorstelling herinneringen op aan vroege horrorfilms en dat akelige gevoel, die flikkering in het donker. *FRANK* is het slot van een intrigerende trilogie (na de bejubelde performances *JEZEBEL* en *DARKMATTER*) waarin het zwarte lichaam centraal staat en de verbanden tussen de Afrikaanse diaspora worden verkend.

© Robbrecht Desmet

Femke & Lander Gyselinck /
GRIP
Creatie 2026 (werktitel)

2 APR 2026
19:00
3 APR 2026
20:45

Choreograaf Femke Gyselinck knoopt voor haar nieuwe creatie de familiebanden aan met broer en muzikant Lander Gyselinck. Ooit creëerden ze samen een duet waarin ze de rollen omkeerden: Femke als drummer en Lander als danser. Nu nodigen ze zeven dansers

en vier muzikanten uit op scène en bepalen ze elk het ritme van hun eigen discipline. Lander is goed in ritme, Femke in lyriek. Samen vinden ze elkaar in een vorm van gestructureerde improvisatie.

IN COPRODUCTIE MET DE BRAKKE GROND

Op 2 en 3 april kan je bij ITA ook terecht voor de voorstelling *Dog Days* van GRIP & Jan Martens. Samen met ITA stelden we de starttijden van de voorstellingen op elkaar af, zodat je kan genieten van een heuse GRIP Double Bill! Meer informatie vind je op onze website.

© Ilias Teirlinck

fABULEUS /
Michiel Vandevelde
out of hands

16 & 17 APR 2026
20:00

In oude mythes staan jongeren vaak symbool voor zuiverheid, onschuld en hoop, maar achter dat ideaalbeeld schuilt een andere wereld: lichamen uit balans, donkere gedachten en ontluikende seksualiteit. Voor *out of hands* verzamelde choreograaf Michiel Vandevelde een groep dansers en metalmuzikanten tussen 15 en 24 jaar. Samen nemen zij je mee op een intense trip naar hun onderwereld, waar ze de rauwe, soms pijnlijke emoties en worstelingen van het tiener zijn durven te tonen en verkennen.

© Lisa Vereertbrugghen

Lisa Vereertbrugghen
Again Forever

data volgen

Choreograaf Lisa Vereertbrugghen doet sinds 2014 onderzoek naar hardcore techno-dansstijlen. In het succesvolle *While we are here* legde ze zich bijvoorbeeld toe op het parallel beoefenen van hardcore rave en volksdans. *Again Forever* is een voorstelling die de slow benadert als een potentieel subversieve dans, een trage zus van undergrounddansen zoals gabber. *Again Forever* benadrukt de radicale manier waarop de slow met intimiteit en tijd omgaat in tijden van productiviteit, efficiëntie en isolatie en eigent zich de dans toe als een collectieve praktijk vol queer, anti-patriarchaal potentieel.

IN COPRODUCTIE MET DE BRAKKE GROND

Kennis- uitwisseling en netwerk- momenten

© Alex Heuvink

#LageLandenLiefde

11 & 12 SEPT 2025

Zowel vanuit het publiek als vanuit de programmatoren is er nood aan meer Vlaams theater in Nederland en omgekeerd. Ook makers geven aan er belang aan te hechten in een Vlaams-Nederlandse context te kunnen spelen. 'Onbekend maakt onbemind', werd nogmaals benadrukt. Daarom slaan het TheaterFestival Vlaanderen, het Nederlands Theater Festival, Vlaams-Nederlands huis deBuren en de Brakke Grond de handen in elkaar voor de uitwerking van een tweedaags programma. Hierbij worden Nederlandse programmatoren op het TheaterFestival Vlaanderen uitgenodigd, en Vlaamse programmatoren op het Nederlands Theater Festival. Omdat er niets boven een echte ontmoeting gaat is de meest duurzame reactie op het onbekend-maakt-onbemand-gegeven: het inzetten op echte ontmoeting door ervaring, prospectie, speeddates en netwerkmomenten.

Belgium Booms

23 – 26 OKT 2025

Samen met diverse partners werkt de Brakke Grond aan kennisuitwisseling en concrete oplossingen om de sector te ondersteunen in het overbruggen van de grens tussen Nederland en Vlaanderen. Door onze gedeelde taal, maar verschillende perspectieven en systemen, kunnen makers en organisaties elkaar inspireren en aanvullen. De Brakke Grond zet daarom actief in op het delen van inzichten, praktijken en expertise binnen uiteenlopende disciplines, om zo gezamenlijke groei en vernieuwing te stimuleren.

Door het jaar heen vinden er regelmatig toonmomenten en meetings voor professionals plaats in het kader van de programmatie. Daarnaast is de Brakke Grond partner voor de professionalsprogramma's van verscheidene evenementen, en initiatiefnemer van sectordagen tijdens verschillende festivals. Een aantal voorbeelden.

VI.BE is het steunpunt voor artiest en muzieksector in Vlaanderen en Brussel, van beginner tot pro, van lokaal tot internationaal. Tijdens Amsterdam Dance Event

organiseert VI.BE The Belgian Hangover Brunch i.s.m. Wallonie-Bruxelles Musique en de Brakke Grond, onder de noemer Belgium Booms. Dit is hét moment om een aantal bekende nachtclubs, promotors en professionals uit het nachtleven van België te spreken. Ook vindt er een gesprek plaats in de Brakke Grond tussen een delegatie van Belgische en Nederlandse 'nachtbeleidsmakers' uit verschillende steden, waaronder Brussel, Antwerpen, Amsterdam en Rotterdam. Met deze uitwisseling worden duurzame kruisbestuivingen op gang gebracht en blijft hopelijk het nachtbeleid hoog op de agenda staan van de betrokken steden.

© Jaka Teršek

Portfoliosessies
fotografietalent

7 NOV 2025

De Brakke Grond en FOMU zetten hun samenwerking voort en brengen .tiff 2025 naar Amsterdam: tien opkomende fotografen, geselecteerd door Fotomuseum Antwerpen. Naast een tentoonstelling vinden er portfoliosessies plaats waarin de fotografen een-op-een in gesprek gaan met Nederlandse curatoren. Zo versterken we de zichtbaarheid, netwerkvorming

© Alex Heuvink

en ontwikkeling van het fotografietalent vanuit onze rol als bruggenbouwer tussen het Vlaamse en Nederlandse veld.

Makersdag Oorzaken

12 DEC 2025

Tijdens de Makersdag leren beginnende én gevorderde podcastmakers alles over het maken van podcasts in een reeks interactieve masterclasses. Oorzaken biedt hen de kans om zich verder te ontwikkelen en kennis uit te wisselen

© Alex Heuvink

met (inter)nationale makers, eindredacteuren van omroepen en audioproductiebureaus uit Nederland en Vlaanderen. De Makersdag richt zich ook op professionals uit andere disciplines die een sterke interesse hebben in de mogelijkheden van audio, zoals theatermakers, beeldend kunstenaars en schrijvers.

Neighbouring
Frequencies

28 – 31 MEI 2026

Met Neighbouring Frequencies presenteren FIBER Festival (Amsterdam), STUK (Leuven) en de Brakke Grond de rijkheid en de vele verschijningsvormen van geluidskunst binnen beide landen. Zo stimuleren we ontmoeting en kruisbestuiving tussen de buurlanden. Het publiek krijgt een rijk programma van performances en installaties van geluidskunstenaars om de geschiedenis, het heden en de mogelijke toekomst van geluidskunst te leren kennen, vanuit het perspectief van de Vlaams-Nederlandse samenwerkingen. We brengen geluidskunstenaars, programmatoren en producenten samen voor verdiepende gesprekken en netwerkmomenten.

© Alex Heuvink

© Sabine van Nistelrooij

Netwerken binnen en over de grens

Met de Vlaams-Nederlandse partnerorganisaties – Literatuur Vlaanderen, het Nederlands Letterenfonds, de Taalunie, de Buren en de lage landen – voert de Brakke Grond strategisch overleg en werkt samen aan netwerkmomenten en programma's. Ook is er warm contact met de Vlaamse Vertegenwoordiging in Den Haag (met de Diplomatieke Vertegenwoordiging, Flanders Investment and Trade en Toerisme Vlaanderen).

De netwerkfunctie wordt niet enkel gerealiseerd door de Vlaams-Nederlandse samenwerkingen. Vanuit hartje Amsterdam is de Brakke Grond verbonden aan verschillende culturele netwerken, zoals het OAT (Overleg Amsterdamse Theaters), het MOAT (Marketing Overleg Amsterdamse Theaters) en de Culturele Wallen (een collectief dat kunst en cultuur in de Amsterdamse oude binnenstad verenigt en een nieuw podium geeft). In het bredere Nederlandse veld is de Brakke Grond actief in de VVP (Vlakke Vloer Podia) en de VSCD (Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties). Ook is het cultuurhuis lid van EUNIC, het Europese netwerk van organisaties die zich bezighouden met culturele betrekkingen uit alle EU-lidstaten.

Van artistiek randfenomeen tot klinkende discipline

Gilles Helsen

Twintig jaar geleden, in 2005, publiceerde de Brakke Grond een artikel over geluidskunst, toen nog een opkomende en vrij onbekende discipline. Daarin schreef de Brusselse componist Guy De Bièvre: “Ondanks alles blijft geluidskunst een randfenomeen in de artistieke wereld.” Vandaag, twintig jaar later, heeft België een rijk geluidslandschap met vele gesubsidieerde instellingen en DIY-organisaties, een vitale kunstenaarsscene en festivals die veel publiek bereiken. Maar wat is *sound art* nu weer precies? Hoe is het ontstaan in België en geworden tot de scene die het vandaag is? Anno 2025 dienen zich wezenlijke uitdagingen aan, maar liggen er ook kansen om de historische verbondenheid binnen de Lage Landen te versterken.

TUSSEN MUZIEK EN BEELDDE KUNST

De vraag naar een definitie van geluidskunst is een klassieker en leidt nog altijd tot discussie. In de strikte betekenis betreft geluidskunst een sculptuur of installatie die geluid maakt en die tentoongesteld wordt zoals een beeldend kunstwerk, waar je als bezoeker dus vrij rond kan bewegen. Het voornaamste verschil met

muziek is dat een muzikale compositie gebaseerd is op ‘tijd’ (met een begin en einde) en geluidskunst gebaseerd is op ‘ruimte’ (in relatie tot een plek). In de praktijk lopen muziek, beeldende kunst en geluidskunst evenwel over in elkaar. Eigenlijk bestaat er niet zoiets als ‘dé geluidskunstenaar’. Veel zogenaamde *sound artists* identificeren zichzelf helemaal niet met de term.

HOE HET BEGON: EXPO 58 EN JOHN CAGE IN LEUVEN

Twee gebeurtenissen kunnen dienen als symbolisch beginpunt van de Belgische geluidskunst.

Beroemd is het Philips Paviljoen op de wereldtentoonstelling van 1958 in Brussel, ontworpen door architecten Le Corbusier en Iannis Xenakis. In dit hypermoderne paviljoen werden bezoekers ondergedompeld in elektroakoestische composities van Xenakis en Edgar Varèse. Futuristische klanken zoefden via een ruimtelijke 'spatialisatie' van zo'n 400 (!) luidsprekers doorheen het gebouw. Een dergelijk samengaan van architectuur en geluid was ongezien en zou een grote invloed hebben op de naoorlogse componisten.

Een tweede symbolisch startpunt speelde zich af in het Leuven van 1969. Componist en organisator Baudouin Oosterlynck nodigde de invloedrijke Amerikaanse experimentalist John Cage uit voor een concert in de Vesaliusstraat. Als componist van het toeval en het alledaagse geluid geldt Cage als een van de filosofische grondleggers van de geluidskunst. De invloed van Cage op de Europese avant-garde was enorm, en zo ook op Oosterlynck zelf, toen hij midden jaren 70 als een van de eerste Belgen echte geluidsinstallaties en -performances maakte. In dezelfde periode creëerde Dick Raaijmakers in Nederland zijn reeks *Ideofonen*, die worden beschouwd als een van de eerste geluidssculpturen.

© Kunstenpunt

COMPONISTEN WORDEN GELUIDSKUNSTENAARS

Sinds de jaren 60 leest de geschiedenis van de Belgische geluidskunst als een zoektocht van hedendaagse en elektroakoestische componisten naar manieren om geluid te verbinden met ruimtelijkheid en andere media. Een voor een richten ze nieuwe structuren op om hun experimenten mogelijk te maken. In Gent ontstond in de jaren zestig het IPEM (Instituut voor Psychoakoestiek en Elektronische Muziek), waar componisten aan de slag gingen met tapes en kamergrote synthesizers. Een paar jaar later volgde Stichting Logos, de tegendraadse

organisatie van Moniek Darge en Godfried Willem Raes die bekend werd vanwege het automatische 'robotorkest'. Antwerpen volgde met de oprichting van de Studio voor Experimentele Muziek (SEM) door Joris De Laet, en Champ d'Action onder leiding van Serge Verstockt.

In Franstalig België stonden Henri Pousseur en Annette Vande Gorne aan de wieg van respectievelijk Centre Henri Pousseur in Luik en Espace du Son in Brussel, met het eerste Belgische 'acousmonium' à la Française. In die jaren vestigden internationale kleppers als Phill Niblock en Charlemagne Palestine zich tevens in België. Even verderop in Eindhoven stichtte de Nederlandse pionier Paul Panhuysen Het Apollohuis. In Maastricht mocht Christina Kubisch dan weer starten als docent aan de Jan van Eyck Academie. Er bewoog wat in de Lage Landen.

© Kunstenpunt

DE EERSTE COLLECTIES EN FESTIVALS: KLANKENBOS EN HAPPY NEW EARS

Toch is het wachten tot de jaren 90 en vooral 2000 voor de vorming van een echte Belgische geluidskunstscene. In eerste instantie was Franstalig België een voortrekker, met kunstenaars zoals Oosterlynck, Charo Calvo en Pierre Berthet. Vooral die laatste bouwde een indrukwekkende internationale carrière op. Berthet creëerde in 2005 een van de eerste geluidssculpturen voor Klankenbos, een collectie met geluidskunst in de Limburgse bossen. Klankenbos is als gratis en permanent openluchtmuseum voor 'klankkunst' uniek in Europa. Vandaag, twintig jaar later, staat de collectie evenwel voor grote uitdagingen inzake conservatie en vernieuwing.

Naast Klankenbos is een tweede project van cruciaal belang voor de vorming van de Vlaamse geluidskunst: Happy New Ears (later Klinkende Stad). Dit jaarlijkse stadsfestival op verschillende locaties in het West-Vlaamse Kortrijk werd in 1996 opgericht door curator Joost Fonteyne en

vormde de opmaat naar een lange reeks stedelijke parcours-festivals: City Sonic (Bergen), KIKK Festival (Namen), Tuned City (Brussel), OORTreders (Pelt), Meakusma (Eupen) en uiteindelijk ook Hear Here (Leuven). Het door STUK georganiseerde Hear Here bewijst met meer dan 20.000 bezoekers dat anno 2025 ook het grote publiek klaar is voor geluidskunst. Net als STUK ambieert ook Concertgebouw Brugge een breed draagvlak voor het genre door te mikken op jong en oud, en connecties te maken met klassieke muziek en erfgoed.

© Kunstenpunt

NAAR EEN RIJK ECOSYSTEEM VAN KUNSTENAARS EN ORGANISATIES

Vandaag treffen we in België een rijk geluidslandschap aan, met vooral het kosmopolitische Brussel als motor en aantrekkingspool. Daar ontstonden de voorbije twee decennia een reeks kleinschalige maar cruciale organisaties, zoals Les Ateliers Claus, BNA-BBOT, OKNO, iMAL en vooral Overtoon en Q-O2. Terwijl Overtoon, opgericht in 2013 door kunstenaars Christoph De Boeck en Aernoudt Jacobs, zich focuste op het produceren van audiovisuele geluidssculpturen, fungeert Q-O2 (geleid door altviolist Julia Eckhardt) vooral als residentie- en reflectieplek voor experimentele muziek. Hun festival Oscillation is tegenwoordig toonaangevend in het Europese veld.

In het kielzog van deze nieuwe festivals en organisaties zag een hele generatie van Vlaamse geluidskunstenaars het levenslicht: Stijn Demeulenaere, Jeroen Vandesande, Floris Vanhoof, Els Viaene, Jeroen Uyttendaele, Gert Aertsen, Bram Vreven, David Helbich, Aurélie Lierman Nyirabikali, Myriam Van Imschoot. Dat deze makers instromen vanuit de meest uiteenlopende hoeken, van radio tot podiumkunsten en van muziek tot mediakunst, toont hoe hybride het veld tot op vandaag is.

© Alex Heuvink

ZES UITDAGINGEN VOOR DE TOEKOMST

Vandaag staat de Belgische geluidskunst voor enkele wezenlijke uitdagingen:

1. Er is geen echte opleiding in geluidskunst. Na het stopzetten van EPAS (European Postgraduate in Arts in Sound) bestaan er op dit moment alleen masteropleidingen waar geluid zijdelings aan bod komt, onder meer aan RITCS en LUCA. Het gebrek aan een opleiding heeft als voordeel dat het veld erg verscheiden en hybride blijft, maar als nadeel dat de technische en theoretische *knowhow* vaak beperkt is.
2. Veel geluidskunst draait rond universele akoestische fenomenen, zoals sinustonen, ruis en galm, en maakt gebruik van *multichannel* luidsprekerspatialisatie of kinetische sculpturen. Hoewel dit zeker interessante kunst kan opleveren, is er nood aan een betere kennis van de geschiedenis van geluidskunst en een meer diverse scene, zodat al te veel herhaling vermeden wordt en andersoortige geluidskunst gestimuleerd wordt die gevoeliger is voor maatschappelijke topics.
3. Er is weinig algemene kennis over de geschiedenis van geluidskunst, over de pioniers, sleutelwerken, historische evoluties, beproefde technieken en concepten. De historische canon van de Lage Landen moet nog deels gevormd en vooral onderdicht worden. Kennen we het werk van Oosterlynck, Raaijmakers, Panhuysen, Hess, Van Koolwijk, Darge en Raes wel voldoende? Canonvorming kan ondanks zijn tekortkomingen leiden tot een beter gewortelde praktijk in het heden.
4. Op dit moment is de scene te weinig divers, zeker in Vlaanderen. FINTA-makers of makers met een migratieachtergrond lijken minder aan bod te komen dan witte mannen. In Brussel is wel een inhaalbeweging bezig,

met een instroom van kunstenaars uit Zuid- en Oost-Europa en daarbuiten: Maria Komarova, Vica Pacheco, Oussama Tabti, Mika Oki, Yann Leguay, Franziska Windisch, om er maar enkelen te noemen. Het is de taak van de curator om kansen te bieden aan diverse makers.

© LNDWstudio

5. De musea blijven achter in het produceren en tonen van geluidskunst. Vooralsnog blijft de muzieksector de trekker. Geluid komt zelden echt aan bod in de grote Belgische musea, met uitzondering van een sporadische solotentoonstelling zoals Tarek Atoui in SMAK. Dat is niet alleen te wijten aan weinig interesse, maar ook aan weinig kennis over de technische aspecten van geluid. Internationaal zien we wel dat prestigieuze instellingen zoals Haus der Kunst, Hamburger Bahnhof, ZKM of The Barbican sterk inzetten op *sound*.
6. Ten slotte is een blijvende inzet nodig om de historische connectie tussen België en de buurlanden te behouden en te versterken. Terwijl Franstalig België kijkt naar Frankrijk, hangt de Vlaamse scene nauw samen met die van Nederland. Dat uit zich op verschillende manieren: Vlaamse studenten trekken naar Sonologie in Den Haag, veel werken in Klankenbos zijn van Nederlandse kunstenaars, het magazine Gonzo (circus) is sinds 1991 actief in het hele Nederlandstalige taalgebied, Vlaamse en Nederlandse organisaties doen geregeld coproducties samen, en in Amsterdam focust de Brakke Grond zich op het tonen van Vlaamse producties. Toch staat internationale samenwerking vandaag onder druk, mede vanwege protectionisme en budgettaire druk.

Om de band tussen Vlaanderen en Nederland te versterken, richtten vijf organisaties (STUK, FIBER, de Brakke Grond, Dutch Culture en Kunstenpunt) in 2024 Neighbouring Frequencies op. Dit netwerk stelt zich als doel om de beide geluidskunstscènes met elkaar te verbinden en uitwisseling te stimuleren.

De eerste editie van Neighbouring Frequencies vond plaats in 2024 in Amsterdam in het kader van FIBER Festival en de tweede editie in 2025 in Leuven in het kader van Hear Here. In mei 2026 zal tijdens FIBER Festival in de Brakke Grond opnieuw een editie van Neighbouring Frequencies plaatsvinden.

Gilles Helsen is curator bij STUK Leuven en Hear Here, en schrijft de geluidskunstablog Billie's Ear.

© Sabine van Nistelrooij

Over stille getuigen, roze olifanten en bijen op het dak

De Nes is altijd een straat geweest van ontmoeting en vertier. In de Middeleeuwen lagen hier maar liefst zes kloosters. Van die vroomheid bleef niet bijster veel over. Al in de vroege negentiende eeuw was de Nes een uitgaanscentrum. Naast bordelen trof je hier café chantants, het Salon des Variétés en Tivoli. Tot in de jaren 30 van de twintigste eeuw was hier een van de vroegste en bekendste homocafés: The Empire. Later werd de Nes een centrum voor de tabakshandel. Sinds de jaren 60 zijn er weer theaters: Frascati, TOBACCO, Torpedo en uiteraard de Brakke Grond. Persoonlijk heb ik ook hele goede herinneringen aan de Nes: naar de Engelenbak in mijn studententijd. Late bezoeken aan Café de Buurvrouw.

Kunst en cultuur zijn belangrijke pijlers van wat wij als gemeente de 'Aanpak Binnenstad' gedoopt hebben. Daarmee laten we juist de Amsterdammers uit alle stadsdelen zien waarom de binnenstad nog steeds de moeite waard is. Ik ben dan ook heel blij dat de Brakke Grond meedoet met de Culturele Wallen, een collectief dat kunst en cultuur in de Amsterdamse oude binnenstad verenigt en een nieuw podium geeft. Door het aanbod zichtbaarder te maken, krachten te bundelen en vernieuwende samenwerkingen aan te gaan, kan de buurt zijn culturele identiteit nadrukkelijker laten zien. Als gemeente ondersteunen we deze samenwerking. Zo willen we tegenwicht bieden aan het overtoerisme dat sommige stukken van de binnenstad domineert.

Het is belangrijk dat de stad, samen met andere partijen, kunst en cultuur ten volle blijft steunen. Juist nu ondemocratische krachten de vrijdenkers en creatievelingen in het verdomhoekje plaatsen. Investeren in kunst en cultuur bestaat wat mij betreft niet enkel uit het subsidiëren van instellingen. Dit vraagt ook om het onderhouden van de 'humuslaag' van de sector: cultuureducatie, samenwerken met de vakopleidingen. Daarom moeten we ons keihard inspannen voor voldoende betaalbare broedplaatsen, werkruimtes en atelierwoningen. Want als je hier als kunstenaar niet kunt wonen en werken, maar alleen nog exposeren of spelen, is Amsterdam niet meer van jou. Daarom maken we bijvoorbeeld afspraken met

woningbouwverenigingen dat zij geen atelierwoningen meer verkopen, investeren we in vastgoeddeelnemingen, zodat zij panden kunnen verhuren aan creatieve makers en ondernemers, en hebben we samen met de studenten van het Breitner Instituut het project 'Kunstkleuters' uitgevoerd, waarmee jonge kinderen kunst in de openbare ruimte rondom hun school ontdekken. Wie op jonge leeftijd goed leert kijken heeft daar immers zijn leven lang profijt van.

Over kijken gesproken. Ik was laatst kijken bij *What Cannot Be Held*, de eerste samenwerking tussen de Brakke Grond en Mu.ZEE. Een tentoonstelling over het ongrijpbare, over iets wat je niet kunt vastpakken. Interessant – zeker in een gebied waar op het eerste gezicht vooral heel tastbare dingen te zien lijken. Roze olifanten, luidruchtige vrijgezellen, de rode raketten van Streetart Frankey. Kijk je iets beter, dan zie je ook de kleine tekenen van schoonheid. Het 17e eeuwse pleisterwerk van de panden als stille getuige van wat zich hier al eeuwen afspeelt. Bewoners die tegen de stroom in het beste blijven maken van de buurt. Zij verdienen onze steun. Ik zie de Brakke Grond ook op dat vlak als *partner in crime*. Door mee te denken over vergroening of oplossingen voor alle geparkeerde fietsen. En niet te vergeten: de bijen op het dak. Allemaal voorbeelden van zorg voor je omgeving. Soms zichtbaar en tastbaar, soms alleen voor wie het weet.

Lotte Terwel is stadsdeelbestuurder in Amsterdam-Centrum. Met haar portefeuilles kunst & cultuur, zorg, welzijn en onderwijs, volkshuisvesting, monumenten en erfgoed wil zij bijdragen aan een creatieve en inclusieve binnenstad.

Zij die de waarheid spreekt

Interview met
Lieselot Siddiki door
Finn Waters

Zij die de waarheid spreekt – dat is de betekenis van de naam Siddiki. Het is de naam van predikers, al eeuwenlang. De naam gaat terug tot Abu Bakr Siddiq, de eerste kalief en opvolger van de profeet Mohammed.

Lieselot Siddiki legde tijdens haar residentie in de Brakke Grond de eerste grondvesten voor haar gloednieuwe voorstelling *The Truthful*. De voorstelling vertrekt vanuit het levensverhaal van haar oom Naser Siddiki. Op 33-jarige leeftijd was hij ten dode opgeschreven. Tot Jezus aan zijn bed verscheen en hem miraculeus een tweede leven gaf. Dat was het begin van een heus imperium dat Naser Siddiki uitbouwde, nu is hij een van de meest invloedrijke predikers in Tulsa, Oklahoma.

FW *Lieselot, je hebt twee weken bij de Brakke Grond in residentie gewerkt in de onderzoeksfase van je voorstelling, hoe was dat?*

LS “De residentie was supercruciaal, vooral omdat die precies na mijn reis naar Amerika kwam. Thuis zou het gewone leven snel weer zijn binnengesijpeld, maar doordat ik in de Steegzaal van de Brakke Grond zat – een goede lege ruimte – kon ik me echt onderdompelen. Ik ben door al het videomateriaal gegaan, heb veel geschreven, gemonteerd en nagedacht. De begeleiding van dramaturg en Brakke Grond-medewerker Lara van Lookeren was ook heel fijn; het was belangrijk om met iemand te kunnen pingpongen.

Bij de Brakke Grond heb ik de plattegrond van de voorstelling gelegd. Ik wist toen nog niet wat het precies zou worden, maar ik heb er een eerste collage gemaakt met tekst- en videomateriaal. Omdat ik nog geen spelers had, werd ik zelf de verteller, en dat is uiteindelijk ook in de voorstelling gebleven. De residentie heeft echt bepaald hoe *The Truthful* eruitziet.”

FW *Is dit een voorstelling waarvan je altijd al wist dat je die ooit zou maken?*

LS “Ja, ik was met Kristof Blom (voorheen artistiek leider van CAMPO in Gent, red.) aan het praten over deze voorstelling en hij zei toen: ‘Ik heb het gevoel dat dit uw sleutelwerk is.’ Dat is een goede omschrijving vind ik, omdat het inhoudelijk een werk is dat ik al superlang wil maken. Tijdens mijn opleiding aan het KASK maakte ik al veel voorstellingen en beeldend werk rond concepten als thuis of familie – in de hele brede zin van die woorden. Dus ergens is dit werk daar ook al gestart. Ik ben een maker die houdt van overdaad en veelheid en nu heb ik gewoon ook eindelijk de middelen en budgetten

In de serie *In ons kot* laten we makers aan het woord die bij ons in residentie zijn. Wat is een residentie eigenlijk? Een residentie is een werkperiode waarin kunstenaars de ruimte krijgen om te onderzoeken, te experimenteren en nieuw werk te ontwikkelen. Soms staan ze aan het begin van een idee, soms is de residentie een laatste stap richting een première. De Brakke Grond faciliteert, is gesprekspartner, en helpt de makers bij het leggen van verbindingen binnen het Nederlandse kunstenveld.

om de voorstelling te maken op de schaal die ik wil (*licht*)."

FW *Wat me opvalt in jouw werk, is dat audio of geluid een grote plaats inneemt. Hoeveel belang hecht je hieraan?*

LS "Ik denk dat muziek, van alle kunstvormen, misschien wel de gemakkelijkste sleutel tot immersie is. Dat geldt zeker voor *The Truthful*, omdat deze voorstelling ook deels gaat om die zoektocht naar transcendentie en daar is geluid echt essentieel in. Alles wat ik maak heeft een heel aanwezige soundtrack. Zo maakte ik in het verleden *Nachtzwemmen*, dat was een voorstelling die helemaal werd gesoundtracked door een DJ-set. Ik denk niet dat ik ooit een stille voorstelling ga maken, omdat geluid zo tot de verbeelding spreekt en zoveel toevoegt."

FW *Als onderdeel van je onderzoek ging je voor twee maanden naar de Verenigde Staten, waar je op bezoek was bij je oom en onderzoek deed voor de voorstelling. Kan je ons iets meer vertellen over deze reis?*

LS "Ik wilde al heel lang een familiereunie organiseren met alle Siddiki's. Mijn tante overleed jammer genoeg vorig jaar en dat vormde een aanleiding om er nu écht werk van te maken. Ondertussen begon het plan voor *The Truthful* ook meer concreet te worden en wist ik dat ik

zoveel mogelijk moest documenteren tijdens mijn reis. Dat heb ik ook uitvoerig gedaan. Ik heb een heel uitgebreid dagboek bijgehouden en verschillende mensen geïnterviewd, maar ook veel foto's gemaakt en videomateriaal opgenomen. Ook ben ik echt een verzamelaar, dus ik heb tal van DVD's, boekjes en flyers uit elk klein kerkje meegenomen. Met al die ingrediënten ben ik aan de slag gegaan om mijn voorstelling vorm te geven."

FW *Jouw achternaam betekent 'Zij die de waarheid spreekt'. Wat betekent waarheid voor jou?*

LS "Waarheid is zo'n gigantisch begrip – ik kan enkel praten over wat waarheid betekent binnen de context van mijn voorstelling. Het zit ook al in de titel. De vertaling van mijn achternaam Siddiki is "de waarheidsspreker" en daar kruipt wel een zekere soort ironie in, omdat *The Truthful* gaat over een prediker. Daar komt ook nog bij dat alle mannen in de Siddiki-familie genetisch gezien meer aanleg hebben tot het ontwikkelen van schizofrenie, met een focus op compulsief liegen. Waarheid wordt zo binnen deze voorstelling heel ambigu en dat vind ik ontzettend interessant."

FW *Hoe verliepen de toonmomenten op Brainwash Festival, aansluitend aan jouw residentie?*

LS "Het eerste toonmoment op Brainwash was heel fijn. Het voelde heel bevrijdend om op te treden voor een publiek dat ik niet kende – ik durfde daardoor heel persoonlijk te spreken. Eigenlijk zou ik dat bij elke performance willen. Het publiek was heel fijn, gaf veel respons, daardoor begon ik beter te snappen wat de inhoud doet met het publiek en hoe je dat kan manipuleren. Hoe je zo'n persoonlijk verhaal kan vertellen, hoe je waarheid en leugen, fictie en documentaire door elkaar kan laten lopen. Hoe je daarmee een publiek kan verwarren. Dat inzicht heeft ervoor gezorgd dat de voorstelling echt een autobiografische speculatie is geworden."

Bij het tweede toonmoment nam ik een danseres en een orgel mee. Toen liet ik een verderzetting zien, en dat was ook heel fijn. Brainwash zag echt een evolutie van het stuk. In de eerste versie sprak ik een beetje oordelend over mijn oom en riep dat medelijden op. In de tweede versie probeerde ik juist te spreken vanuit mijn volle bewondering voor hem – hoe ik als kind naar hem keek, alsof hij een tovenaars was. En dat is ook iets wat de voorstelling gehaald heeft: die kindse blik op een charismatische man, nog zonder kritische distantie of bewustzijn van de gevaren van zo'n dogmatisch geloof."

FW *Hoe gaat het nu met de voorstelling?*

LS "*The Truthful* is nu af, en ik ben er heel blij mee. Er was een grote veelheid aan inhoud en vorm, het was lastig dat allemaal in een voorstelling van anderhalf uur te krijgen. We hadden zelfs een toonmoment van vijf uur lang; als ik daaraan terugdenk, had ik de voorstelling graag vijf uur laten duren. Dan was het meer een performance dan een theatervoorstelling geweest – misschien iets voor deel twee!"

Maar voor nu ben ik heel trots op wat we als groep hebben neergezet. Er zitten vier geweldige performers en muzikanten in, en het is echt een bijzonder totaalspektakel geworden. Elke keer weer een beetje anders, mensen

maken veel mee en de reacties zijn heel goed. We kijken er enorm naar uit om in de Brakke Grond te komen spelen. Het zou geweldig zijn als ook het Brainwashpubliek komt kijken – ik ben heel benieuwd wat zij van het eindresultaat vinden."

The Truthful is te zien op dinsdag 7 en woensdag 8 april 2026.

© Nick Hannes

Theater Malpertuis
De Jaren

29 & 30 OKT 2025
20:00

In het boek *De Jaren*, van Nobelprijswinnares Annie Ernaux, overschouwt de schrijfster haar eigen leven tussen 1941 en 2006. *De Jaren* door Theater Malpertuis, met indrukwekkende, intergenerationale cast – Viviane De Muynck, Els Dottermans, Kiana Porte en Carine van Bruggen – wordt ook op theater een feest van de herkenning. Voor de muziek tekent muzikant en componist **Hendrik Lasure**, die vlot schakelt tussen moderne jazz en alternatieve popmuziek. Hendrik Lasure is o.a. deel van het Belgische muziekduo schntzl, en maakte eerder met Lisa Verbelen (BOG.) het theaterconcert *TWO. is not a solo.*

Benjamin Vandewalle
Ben en Vero

14 & 15 JAN 2026
20:00

5 x theater en live muziek

Wat gebeurt er als je een muzikartiest mee aan het roer zet van een theatervoorstelling? Steeds meer theater- en dansmakers gaan een intensieve samenwerking aan met muzikanten die hun eigen praktijk, codes en instrumenten meenemen. Boeiende mengvormen ontspruiten vanuit concert en voorstelling, waarbij de muziek niet enkel ondersteunend is, maar een gelijkwaardig element in de creatie.

In deze vijf voorstellingen staan sterke en eigenzinnige muzikanten mee op het podium, die hun eigen stempel drukken. Laat je meevoeren door een nieuwe taal van woord, klank, beweging en ritme.

Wat gebeurt er als je een dans creëert met een lichaam (opgeleid tot danser) dat zich totaal anders gedraagt dan je eigen lichaam (getroffen door hersenverlamming)? Dit duet legt niet de nadruk op verschillen, maar wil de esthetische normen binnen de danswereld uitbreiden en het gebrek aan inclusie in twijfel trekken. Benjamin Vandewalle en Veronique Mees vertrekken vanuit het verlangen fysiek en mentaal tot het uiterste te gaan. Samen met geluidskunstenaar **Pak Yan Lau** gaan ze op een muzikale en choreografische ontdekkingsreis die deuren opent naar onontgonnen mogelijkheden.

© Lucinde Wahlen

Anne-Laure Vandeputte
My Body as a Commodity

24 & 25 FEB 2026
20:00

Een broeierige muzikale trip die de grenzen van fictie aftast. Onder *high energy* live percussie onderzoekt theatermaker Anne-Laure Vandeputte in welke narratieven onze lichamen – al dan niet bewust – worden ingeschreven. Ze ontmoet een man die zich afvraagt of hij in de show voorkomt. Ze ontmoet een sekswerker in Berlijn en bombardeert haar tot haar *own personal Jesus*. Samen met muzikant **Andrew Van**

Ostade brengt Vandeputte een *monologue-on-beats* die het narratief over lichamelijk trauma bevraagt en uitdaagt.

© Robbrecht Desmet

Femke & Lander Gyselinck / GRIP
Creatie 2026 (werktitel)

2 APR 2026
19:00
3 APR 2026
20:45

Choreograaf Femke Gyselinck knoopt voor haar nieuwe creatie de familiebanden aan met broer en muzikant **Lander Gyselinck** (bekend van o.a. BeraadGeslagen, LABtrio, STUFF en soloproject Hihats In Trees). Ooit creëerden ze samen een duet waarin ze de rollen omkeerden: Femke als drummer en Lander als danser. Nu nodigen ze zeven dansers en vier muzikanten uit op scène en bepalen ze elk het ritme van hun eigen discipline. Lander is goed in ritme, Femke in lyriek. Samen vinden ze elkaar in een vorm van gestructureerde improvisatie.

IN COPRODUCTIE MET DE BRAKKE GROND

© Studio Nick Verstand

NTGent / Luanda Casella & Pablo Casella
Trouble Score

2 & 3 JUN 2026
20:00

In de vorm van een ritueel popconcert duiken broer en zus Casella in een crimineel familieschandaal dat ze al meer dan twintig jaar proberen te ontrafelen. Ze onderzoeken de onbetrouwbare herinneringen van slachtoffers, getuigen en daders, verzameld tegen de achtergrond van rassensegregatie en een militaire dictatuur. Met veel humor, magisch realisme en speculatieve fictie vangt *Trouble Score* de fantastische, mysterieuze en vaak hallucinante aard van familiedynamiek en transformeert die negatieve gebeurtenissen in popsongs en helende mantra's.

Praktische informatie

BEZOEKERSINFO

Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond
Nes 45
1012 KD Amsterdam
+31 (0)20 622 90 14
info@brakkegrond.nl
www.brakkegrond.nl

De Brakke Grond is van maandag t/m vrijdag geopend van 9:00 tot 18:00 uur en tijdens programma's in de avonden en in het weekend. Het eetcafé is van dinsdag t/m zondag open vanaf 12:00 uur.

BEREIKBAARHEID

Fiets

We zijn goed bereikbaar met de fiets. Het is helaas niet toegestaan je fiets te parkeren op het Nesplein. Op het Rokin zijn bewaakte en onbewaakte

fietsenstallingen om je fiets te parkeren.

Openbaar vervoer

We zijn ook goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Neem de tram naar halte Dam, Rokin of Spui, vanaf daar wandel je in ongeveer vijf minuten naar de Brakke Grond. De dichtstbijzijnde metrohalte is Rokin.

Auto

Parkeren kan langs een van de grachten in de buurt, maar het is vaak lastig om een plekje te vinden. Dichtstbijzijnde parkeergarages zijn Parkeergarage Rokin, Q-Park de Bijenkorf, Mobypark Radisson Blu, Parkeergarage Stopera, P1 Waterlooplein of P1 Centrum.

De Brakke Grond is gelegen in het drukke historische centrum van Amsterdam. Personen die slecht ter been zijn en met de auto tot aan de

deur willen komen, kunnen het beste vooraf contact opnemen door te mailen naar kassa@brakkegrond.nl. De Nes is in principe niet toegankelijk per auto, omdat er een paaltje staat aan het begin van de straat. Indien nodig kunnen wij deze tijdelijk weghalen. Er is geen parkeergelegenheid voor de deur, je kunt wel worden afgezet.

Voor Amsterdammers met een Landelijke Parkeerontheffing (LPO) of een Europese gehandicaptenparkeerkaart (EGP) geldt gratis parkeren.

EETCAFÉ

Eetcafé de Brakke Grond is een unieke plek waar het Vlaamse 'goesting'-gevoel tot leven komt. Niet enkel als culturele huiskamer voor kunstenaars uit het cultuurhuis en de bezoekers van de Nes, maar ook voor toeristen en mensen uit de buurt. Het is een plek waar je even je e-mail kunt checken op je laptop, of waar je een lekkere Vlaamse maaltijd eet samen met vrienden of familie. En natuurlijk is alles steeds met liefde bereid en geserveerd. Smakelijk eten!

Je kan een tafel reserveren via onze website.

Theatermenu

Ga je naar een voorstelling? Op vertoon van je ticket bij het eetcafé kun je een theatermenu bestellen voor €21,50! Je krijgt dan een heerlijk voor- en hoofdgerecht. We vragen je wel om op voorhand je theatermenu te reserveren via onze website.

TOEGANKELIJKHEID

Alle publiek toegankelijk

ruimtes in de Brakke Grond zijn gelijkvloers en goed toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Heb je graag extra assistentie? Meld je dan een halfuur voor aanvang van de activiteit bij onze balie zodat we je kunnen helpen. We verwelkomen ook hulphonden in ons huis en in onze foyer vind je een toilet voor bezoekers met een fysieke beperking.

Het eetcafé bevindt zich op de begane grond en is dus ook rolstoeltoegankelijk. De bovenverdieping is echter enkel te bereiken met een trap. In het eetcafé is geen aangepaste wc aanwezig. Hiervoor kunt u terecht in de foyer van de Brakke Grond.

KAARTVERKOOP

Tickets koop je gemakkelijk online. Je kunt betalen via iDEAL, kredietkaart, Bancontact, Apple Pay, Podium Cadeaukaart en Giropay. Heb je vragen of lukt het niet online? We helpen je graag verder! Neem contact op via kassa@brakkegrond.nl en we contacteren je spoedig.

Korting

De Brakke Grond hanteert verschillende kortingen:

Studenten & scholieren

€5 korting op de reguliere ticketprijs

CJP

€3,50 korting op de reguliere ticketprijs

Groepen van meer dan 7 personen

€5 korting op de reguliere ticketprijs

Ben je van plan een bezoek te brengen met meer dan 7 personen? Stuur dan een mailtje

PRAKTISCHE INFORMATIE

naar kassa@brakkegrond.nl, dan zorgen we ervoor dat je kan genieten van onze groepsorting.

Stadspas

Met een Stadspas kom je heel goedkoop naar de Brakke Grond. Je betaalt per evenement slechts €2,50. In de ticketshop kun je je Stadspasnummer toevoegen.

Podiumpas

Ook bij de Brakke Grond ben je van harte welkom met je Podiumpas. Je vindt deze categorie in onze ticketshop.

We Are Public

We bieden ook programma's aan We Are Public-leden. Op de website van We Are Public vind je de selectie activiteiten die je met je We Are Public-pas kan bezoeken. Daar vind je ook hoe je je kaartje online kunt bestellen.

Avondkassa

Vanaf een uur voor aanvang is er een kassamedewerker aanwezig aan onze balie voor eventuele vragen omtrent tickets. Hier kan je ook vrijkaartjes ophalen. In principe koop je je kaart online, deze wordt aan de deur van de zaal gescand.

Zaal open

De deuren van de zaal gaan enkele minuten voor aanvang open. Je ticket of mobiel wordt gescand aan de deur. Wij hebben geen plaatsen op nummer, je kunt dus gaan zitten waar je wil.

Uitgebreidere informatie vind je op onze website:

COLOFON

Grafische vormgeving (Opmaak binnen bestaande huisstijl)	<u>Medewerkers</u> <u>de Brakke Grond</u>
Ine Meganck inemeganck.be	Team Martje Bergsma, Mirjam Coelho, Emma de Jonge, Wimke Dekker, Sophie Dogterom, José Fernandes da Costa, Marco Heijne, Robin Laurens, Pauline Otten, Joris Palmboom, Paul Schimmel, Rune Stoel, Noor van de Wall Perné, Robin van der Lende, Tjarko van Heese, Lara van Lookeren, Eva Vereecke, Maureen Vervloesem, Finn Waters, Lisa Wiegel
Redactie Wimke Dekker, Finn Waters, Lisa Wiegel, Doris Zijlema	
Teksten Edo Dijksterhuis, Jens Dewulf, Gilles Helsen, Liv Laveyne, Lies Mensink, Paula Rodríguez Sardiñas, Lotte Terwel, Seraphine Verstraete, Finn Waters, Doris Zijlema	
Copyright beelden Mohamed Almamoun, Thorsten Arendt, buren, Veronika Breuer, Ans Brys, Koen Broos, Chris Van der Burght, Alexander Daems, Tim Theo Deceuninck, Robbrecht Desmet, Michiel Devijver, Alice Dooreman, Kurt Van der Elst, Zoë Field, Ana Francisco, Nichon Glerum, Bart Grietens, Nick Hannes, Niko Havranek, Alex Heuvink, Sofie Knijff, Kunstenpunt, LNDWstudio, Natalia Majchrzak, Nick Mattan, Victoriano Moreno, Sabine van Nistelrooij, Camille Poitevin, Janita Sassen, Adel Setta, Anna Sofiatou Touré, Ilias Teirlinck, Jaka Teršek, Studio Nick Verstand, Lisa Vereertbrugghen, Bo Vloors, Lucinde Wahlen	Avondcoördinatoren Rik Commerman, Anouk van Dril, Yorke Mulder- Bhangoo, Oumi Niang, Marlies van Poelvoorde, Leanne van Steensel van der Aa, Zilver Veeger Publieksbegeleiders Minne van den Broek, Clara Coelho, Heleen Dekhuijzen, Ilan van Elk, Juliette Geradts, Soji Jon-Paul, Esmée Sitters, Anna Slabbekoorn, Kato Van der Speeten Eetcafé Wouter Jorg, Thomas Knobben Deze publicatie verscheen in september 2025. Het programma kan in de loop van het seizoen wijzigen.
Drukkerij Zwartopwit te Herenthout	
Verantwoordelijk uitgever Eva Vereecke	
Coördinatie Doris Lisa — Tekstbureau voor de kunsten dorislisa.nl	

Agenda

DATA 2025	ACTIVITEIT	PROGRAMMALIJN
SEPT 4 – 14	FESTIVAL TE GAST <i>Nederlands Theater Festival</i>	
SEPT 4 – 14	FESTIVAL TE GAST <i>Amsterdam Fringe Festival</i>	
SEPT 17 – 27	RESIDENTIE Nikima Jagudajev	
SEPT 19	SEIZOENOPENING BANKET	BLIK OP NU
SEPT 19	VOORSTELLING laGeste & Stereo48 <i>Badke(remix)</i>	BLIK OP NU
SEPT 22 – 26	RESIDENTIE Dounia Mahammed & Aya Sabi	
SEPT 29 – OKT 3	RESIDENTIE Scarlet Tummers	
SEPT 29 – OKT 4	RESIDENTIE Rodrigo Batista	
OKT 3 & 4	VOORSTELLING Rodrigo Batista <i>KIDNAPPED</i>	BLIK OP NU
OKT 8 & 9	VOORSTELLING buren <i>shoe/farm – a family business</i>	MET EEN HOEK AF
OKT 16 – NOV 8	TENTOONSTELLING <i>.tiff 2025 i.s.m. FOMU Antwerpen</i>	
OKT 17 & 18	VOORSTELLING DE HOE <i>Waar het met de wereld naartoe gaat, daar gaan wij naar toe</i>	BLIK OP NU
OKT 22 & 23	BUITENSHUIS Khadija El Kharraz Alami <i>AJJIT</i>	MET EEN HOEK AF
OKT 24	PERFORMANCE Prelude – <i>For Ever Young 1986/2026</i>	MET EEN HOEK AF
OKT 29 & 30	VOORSTELLING Theater Malpertuis <i>De Jaren</i>	BLIK OP NU
NOV 1	FESTIVAL <i>Museumnacht</i>	
NOV 13 – 23	FESTIVAL TE GAST IDFA DocLab	
NOV 27 & 28	VOORSTELLING Zuidpool <i>ALKIBIADES</i>	BLIK OP NU

DEC 1 – 5	RESIDENTIE Kim Snauwaert	
DEC 2 – 4	VOORSTELLING Louis Janssens <i>Family</i>	IN FOCUS: FUTURE FAMILIES
DEC 12 & 13	FESTIVAL <i>Oorzaken Festival</i>	
DATA 2026	ACTIVITEIT	PROGRAMMALIJN
JAN 5 – 11	RESIDENTIE Mattias De Craene	
JAN 14 & 15	VOORSTELLING Benjamin Vandewalle <i>Ben en Vero</i>	MET EEN HOEK AF
JAN 19 – 23	RESIDENTIE Lisa Vereertbrugghen	
JAN 21 – 23	VOORSTELLING De Nwe Tijd <i>Zeg me hoe het moet</i>	BLIK OP NU
JAN 27 – 31	FESTIVAL <i>This is not a circus</i>	MET EEN HOEK AF
JAN 30	VOORSTELLING Muziektheater Transparant/ Kasper Vandenberghe <i>Mystica</i>	MET EEN HOEK AF
FEB 12 – 15	FESTIVAL <i>Beyond the Black Box</i>	MET EEN HOEK AF
FEB 23 – 27	RESIDENTIE Mees Vervuurt, Ferenc Balcaen en Aïda Gabriëls	
FEB 23	SALON De Nwe Tijd <i>Maandagavond on Tour #1</i>	BLIK OP NU
FEB 24 & 25	VOORSTELLING Anne-Laure Vandeputte <i>My Body as a Commodity</i>	BLIK OP NU
MRT 6 – MEI 10	TENTOONSTELLING <i>Mu.ZEE 2026</i>	BLIK OP NU
MRT 7 – JUN 6	BUITENSHUIS <i>Warmoes Biënnale</i>	MET EEN HOEK AF
MRT 11 – 14	VOORSTELLING BOG. <i>EMO.</i>	BLIK OP NU
MRT 18 & 19	VOORSTELLING Charlotte Goesaert <i>BAKENEKO</i>	BLIK OP NU
MRT 21 & 22	VOORSTELLING Cherish Menzo/GRIP & Theater Utrecht <i>FRANK</i>	MET EEN HOEK AF
MRT 23	SALON De Nwe Tijd <i>Maandagavond on Tour #2</i>	BLIK OP NU

MRT 25 – 27	VOORSTELLING DE HOE <i>DE SITCOMEBACK</i>	MET EEN HOEK AF
APR 2 & 3	VOORSTELLING Femke & Lander Gyselinck/GRIP <i>Creatie 2026 (werktitel)</i>	MET EEN HOEK AF
APR 7 & 8	VOORSTELLING Lieselot Siddiki/CAMPO <i>The Truthful</i>	BLIK OP NU
APR 16 & 17	VOORSTELLING fABULEUS/Michiel Vandevelde <i>out of hands</i>	MET EEN HOEK AF
APR 20	SALON De Nwe Tijd <i>Maandagavond on Tour #3</i>	BLIK OP NU
APR 22 & 23	VOORSTELLING Dries Gijsels <i>No Place to Fall</i>	MET EEN HOEK AF
APR 29 – MEI 1	VOORSTELLING Suze Milius <i>ALL TOGETHER NOW!</i>	MET EEN HOEK AF
MEI 12 & 13	VOORSTELLING Alexander Vantournhout <i>every_body</i>	MET EEN HOEK AF
MEI 23 & 24	VOORSTELLING BRONKS/DE MAAN/Jef Van gestel <i>PUPPY/POPPY</i>	MET EEN HOEK AF
MEI 28 – 31	FESTIVAL FIBER Festival	
JUN 2 & 3	VOORSTELLING NTGent/Luanda & Pablo Casella <i>Trouble Score</i>	BLIK OP NU

VLAAMS CULTUURHUIS

